ԺԳ. ՏԱՐԻ 3584 (Ն. Տ.) 5 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1896 — 24 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1896 — 21 ՇԱՊԱՆ 1313 — ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՔԸ Լ ՈՒՂՂԵԼ ՀԱՅԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Գալատիա, Կ. Պոլիս

درعلیه اداره‌سی جریده آره‌وك غزته‌سی

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներ Տարեկան մէջ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դատարաց թղթատարէ Ձանձ՝ Մարիենակ Դրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռեւեալ տեղ տպագրական մելանցներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՄՈՌՈՒԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ

Կը յիշուի թէ հայ օրիորդ մը, որ ատամնաբուժութեան կը պատրաստուի ի Բարիզ, չորս հինգ ամիս առաջ նամակ մը ուղղելով Աբէ-Եղին, առաջարկած էր որ Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան կողմէ դիմում ըլլայ Բարիզի երկու մեծ հիւանդանոցներու Տընօրէնութեան, Ձրիաբար կամ թեթեւ վճարումով մը ընդունել տալու համար այն հայ աղջիկները որոնք հիւանդապահութիւնն իբր արհեստ սորվելու տրամադիր են. այս նպատակով, մինչեւ իսկ նախապատրաստական դիմում մը ըրած էր, Հիւանդանոցի Տիկնանց Խնամակալութեան անդամուհիներէն մէկուն հետ որ հոն կը գտնուի, և բաւական նպաստաւոր պատասխան ստացած։ Այդ թուականէն մինչեւ այսօր, միակ օրիորդ մը ներկայացաւ խմբագրատուն, քանի մը տեղեկութիւն ու հասցէ խնդրելու. յետոյ ալ իր խօսքը չի ըսցինք։ Եւ սակայն չիկայրն ու չիկան Պոլսոյ մէջ քիչ չատ ուսեալ աղջիկներ, ապրուստի նիւթական միջոցներէ զուրկ, բայց աշխատելու և ասպարէզ մը ընտրելու տրամադիր, որոնց համար բարեբաղդութիւն մը պիտի ըլլար մարզուիլ Քրիստոնական ոստանի կարեւոր մէկ հաստատութեան մէջ, բժիշկներու ձեռքին տակ, հիւանդներու մահճին մօտ. և ի գարձին, կըրկնապէս օգտակար դառնալ, թէ հանրութեան և թէ իրենց անձին. հաճութեամբ պիտի ողջունուէր իրենց երեւումը Ազգ. Հիւանդանոցային մէջ, իբրեւ նոր քայլ մը դէպի այն բաւարարումները որոնց պէտք կայ։

Ինչո՞ւ այս ձեռնպահութիւնը՝ հրապարակային հրաւէրի մը առջեւ. բարքերու և սովորութեան ինդիր պարզապէս. ո՞վ առաջ պիտի անցնէ իր անունը, ո՞վ նախ և առաջ պիտի ենթարկէ ինքզինքն այդ փորձին. գուցէ տասը, քսան աղջիկներ կան, ամենքն ալ տրամադիր և բարեյօժար, որոնք ուրիշներու սկզբնաւորութեան կը սպասեն՝ հետեւելու ըլլալու. ոչ ոք տակայն կամենայ նախաձեռնութիւն, ոչ ոք կը գտնուի։ Այս համարձակութիւնը պակսելու չէր հայ աղջիկներուն քով, պատուաւոր պիտի ըլլար իրենց համար՝ յայտարարել կամ խոստովանիլ թէ կա՛ն ընդդիմիլ վկայելու և փոքր հիւանդապահի ասպարէզը թէ բժշկութեան պատրաստուելու չափ ուսումնական և նիւթական միջոց չունենալնին պատճառը չէ որ դասապատուին տանը անկիւնը անցուցնել իրենց երիտասարդութեան աշխոյժ տարիները, թէ անյարմար ու դժբաղդ ամուսնութիւն մը կնքելէ նախաձեռնը կը համարին իրենց հացը պարկիշտօրէն ճարելու միջոց մը գտնել. ի՞նչ, միթէ փոքուկ սեռին համար միակ ասպարէզը վարժուհի կամ ուսուցչուհի ըլլա՞ն է։

Այս բոլոր նկատումները կը ներկայանան մեր մտքին, երկրորդ նամակի մը առթիւ զոր ստացանք Բարիզէն Օր. Ա՛ննա Տէփանեանէ որ կ'իմացունէ թէ երկու հայ աղջիկներ, որոնք Եւրոպա կը գանուին արդէն, փափագ յայտներ են հիւանդապահութիւն սորվիլ այնտեղ և Պոլիս վերադառնալով՝ Ազգ. Հիւանդանոցին մէջ ծառայել։ Այդ օրիորդներէ մէկը Անգլիա կը գտնուի, աղջկանց ուսումնարանի մը մէջ Քրանսերէնի դասեր տալով. միւսը Զուիցերիա, քարտուղարութեամբ կը պարապի։ Քանի մը ամիս առաջ ծանօթացեր են նամակագիր օրիորդին հետ որ կը վկայէ անոնց սրտի և մտքի արժանիքներուն ու կարողութեանը. երկուքն ալ դաստիարակած, աշխատասէր ու ձեռներէց։ Ինչպէս կը տեսնուի իրենց մասին տրուած ծանօթութենէն, ապրուստի միջոց ունին արդէն, սակայն լաւագոյն կը սեպեն նպատակէտ մը ունենալ, որոշ ուղղութեամբ մը աշխատիլ. և պատրաստ են Թոզալ Անգլիան ու Զուիցերիան, ուսուցչութիւնն ու քարտուղարութիւնը, գալ հաստատուելու համար Եէտի-Գուլէի մարդասիրական հաստատութեան մէջ, իբրեւ հիւանդապահ։ Պոլսոյ հայ օրիորդներէն մէկ քանիին աւելի՞ դժուար պիտի գար՝ Եւրոպա երթալ, մարզուիլ, վկայական ստանալ, ու վերադառնալ նոյն նպատակով։

Օրինակը թերեւս քաջալերիչ ըլլայ ու անոր հետեւելու տրամադրութիւն ներ տեսնուին այստեղ. մինչեւ այն ատեն, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը և Տիկիններու Խնամակալութիւնը կրնան օգտուիլ ներկայացած առիթէն, բանակցելու համար երկու օրիորդներուն հետ այն պայմաններուն վրայ, որոնցմով յանձն կ'առնեն անոնք հիւանդապահութեան պատրաստուելու։ Խնամակալուհի Տիկիններէն մանաւանդ կը սպասուի գործնական ճանաչ մը մէջ դնել այս խորհուրդը։

Հիւանդանոցի յարգելի բժշկապետը, որ առաջին յոգուածով մը խոստացաւ ընդհանուր տեսութիւն մը պարդել այդ հաստատութեան վիճակին վրայ, եթէ առիթ ունենայ քանի մը տող ալ նուիրելու հիւանդապահներու խնդրին, իր ձեռնհաս կարծիքը մեծապէս պիտի նպաստէ այս կարեւոր պէտքին ուղղութիւն մը տալու և անոր լուացման համար մանաւոր ջանք մը ընելու որոնց կոչուած որ հարկն է։ Տ.

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔ

Ամեն արհեստ կը բանուի զանազան գործիքներով, ամենէն ճարտար երկաթագործին ձեռքէն առէք իր գործիները, բան մը չպիտի կրնայ արտադրել։ Էն վարպետ ատաղձագործը անճարկած պիտի մնար եթէ ինքզինքը գտնար մինակ ատաղձներու կոյտի մը առջեւ, առանց իր տրամադրութեան ներքեւ ունենալու անհրաժեշտ գործիքները։

Եթէ նիւթական արհեստներու մէջ այս ասուլեան զգալի է գործիքի անմիջական ներկայութիւնը, նոյնքան անհրաժեշտ են դրական պիտոյքները դպրոցականին համար, ուսանողական թէ՛ հեշտ թէ տաժանելի շրջանին մէջ։

Երեւակայեցէք խեղճ աշակերտ մը, որ եկայ վարժարան երթայ ուսում սորվելու փափագով, նստի չոր գրասեղանին առջեւ, իր դասընկերներուն քով, որոնք քիչ շատ ունին իրենց դասերը պատրաստելու համար պիտոյքներ, գրիչ, մելան, թուղթ և դասագիրք։ Ագքատ աշակերտը զրկուած է բոլոր այս նիւթական առաւելութիւններէն։ ուսուցիչը դասը մը աւանդեց. ինչի վրայ գրէ. Աստուած այն աստիճան սուր միտքով մարդ օժտած չէ իր միտքը որ աւանդուած դասերը կէտ առ կէտ ուղղիին մէջ փոխանցուին և հոն մնան յաւիտենապէս։ Ինչ ընէ հէք ուսանողը. չի համարձակիր ընկերներէն ուզել իրեն պէտք եղածը. մեծ եռանդ ունի աշխատելու, բայց աշխատութեան միջոցները չունի ձեռքին մէջ, ու այսպէս, եթէ չգտնուի ազնիւ ու բարեսիրտ մէկը որ գթալով այդ ագքատ տղուն վրայ՝ հայթայթէ անոր դպրոցական պիտոյքները, վերջ ի վերջոյ պիտի յուսահատի, վհատում մը, լքում մը պիտի յաջորդէ այն կրթական հուրին որով իր սիրտն համակուած էր այդ յարկէն ներս մտած պահուն. ու օրին մէկը կելլայ կրթայ՝ այդ զրկումին սուր ցաւերէն ազատուելու համար, ու կը նետուի անանկ ասպարէզի մը մէջ որ ընկերային մակարդակին վրայ զինքն այնքան պիտի խոնարհեցնէ, անչքացէ որքան թերեւս բարձրանար, յառաջդիմէր եթէ դաստիարակութեան բարերար լոյսով մատուած ըլլային իր միտքն ու սիրտը։

Կրթական տեսակէտով, այս իրողութիւն շատ կենսական կարեւորութիւն ունի. և ընդունուած ըլլալով որ մեր ազգային կամ անհատական կրթարաններուն մէջ դաստիարակել ուսանողութեան մեծագոյն մասն ազքատ է, գրական անհրաժեշտ պիտոյքները հոգալու համար մեծամեծ դժուարութիւններու մատնուած. ընդունուած ըլլալով նաեւ որ մատաղ ուսանողութեան այս վիճակը շատ աւելի տխուր է և ցաւալի գտանուելու մէջ քան ի Պոլիս, ուստի հիշդ ժամանակին հասու Յ. Գ. Փալպաշեան էֆէնտիի այն յոդուածը որ նախընթաց օրուան Աբէ-Եղէի մէջ հրատարակուեցաւ և որ կրթական այս խնդիրին յուզելով անոր դարմանն ալ միասին կը բերէր՝ այս կրթական հանգանակութեան մէջ առաջնութիւնն ինքզինքին տալով դպրոցական պիտոյքներու բաւական կարեւոր նուիրատուութեամբ մը։

Գաւառներու ազքատ հայ ուսանողութիւնը ուսման ակներեւ բարիքներէն զուրկ չձգելու համար եղած հրապարակային այս հրաւէր սրտաշարժ բան մը ունի իր մէջ, որ մերկ ու անօթի մուրացկանին առաջ բերած արգանդներին չափ խոր ազդեցիկ է. և գուցէ աւելի. գրամագլուխներ կամ դաստիարակութեան քաղցեալներն են որ իրենց միտքն ու սիրտը պարարելու, հրմտութեան պաշարով ամարելու համար ահռելի միջոց, նիւթը կը խնդրեն, որ հագուստի կապուստի, տնուղի նպաստներուն չափ օգտակար ու արդիւնաւոր պիտի ըլլա՞ն տեղաշրջ։

Մեր ազգ. Հիւանդանոցին պատասխանատուները ընթերցման կենսաւէտ ժամանցէն չզրկելու համար Խմբագրութեանս կողմէ եղած առաջարկը ուրախալի փութկոտութեամբ մը ընդունուեցաւ ժողովրդեան կողմէ։ Երբ հիւանդներու, անկարներու, խակ մտային զարգացման նպաստելու ջանք չի խնայուիր, ուր կը մնայ մեր գաւառացի ուսանողութիւնը որ մեծապէս պէտք ունի դաստիարակութեան ու մտաւոր բարգաւաճման. բարոյական այս կենսակից սնունդը միտքին ու էութեան հաղորդելու առարկան է որ կը պակսի. դպրոցական պիտոյքը։ Այս է ահա որ կ'առաջարկուի հոգալ հայթայթել, նիւթական միջոցներու հետ բարոյական պիտիանքն ալ ընծայելով։ Ի՞նչ պարզ. այլ դժուարն չեղա՞ մը դրեր է Բարիզի նամակագիրն իր գրութեան մէջ. «Զեմ ուզեր նպաստ խնդրել ձեզմէ ուտեստի և հագուստի. ես կուզամ խնդրել ձեզ և հայցել որ դուք և ձեր բարեկամ միւս գրամաճառք բարեհաճիք 500 կրոշի չափ ընթերցանութեան, քերականութեան և այլ դասագիրքեր և դպրոցական պիտոյք զրկել Բարիզի և գիւղաքեզ մանկուցն, որ թափառիկ է՝ վարժապետ ու դասագիրք չունենալուն։»

Ուսուցիչ է խօսողը, և իր անկեղծ արտայայտութիւնէն կերեւայ թէ գաւառներուն մէջ կատարեալ չքաւորութիւն կը տիրէ դասագիրքերու և դպրոցական պիտոյքներու։ Հանգանակութեան այս տեսակը շատ գիւրին է ու մեծ զոհողութիւն չի պահանջեր. ով որ օրինակի համար, իր գրագարանին մէջ ունի դպրոցի գիրքեր որոնք ալ իրեն բանի մը չեն ծառայեր, կրնայ նուիրել գաւառի հայ ուսանողներուն, որպէս զի անոնք ալ իրենց կարգին պէտք եղած օգուտը քաղեն անոնցմէ։ Գործածուած կամ քիչ մը հին ըլլալն հոգ չէ, կը բաւէ որ նուիրուած դասագիրքերը պատռած կամ թերթերը պակսած չըլլան։ Իսկ թուղթ, գրիչ, ծայր և այլ պիտոյքներ ալ մեծ գումարներու կարօտ չեն՝ պէտք եղածին չափ հաւաքելու և զրկուելու հոն ուր որ անոնց անմիջական պէտքն զգալի եղած է։ ԵՐՈՒԱՆԴ

ԼԱՄԲՐՈՆԱՑԻ ԵՒ ՏԱԹԵՒԱՑԻՔ

(Պերջին մաս)

10. Տօնացոյց (երկհատոր). — Ի Կոստանդնուպոլիս, ի տպ. Յովհաննու Մի. Հէնտիսեան Գէորգեանց։ 1849 ՌՄՂԹ տպագրեալ։

Ի հայրապետութեան Տ. Տ. Ներսէսի ազգասէր և առատաձեռնաբար Կաթողիկոսի ամենայն Հայոց։

Եւ ի Պատրիարքութեան Ս. Երուսաղէմի Տ. Կիրակոսի առաքելաշաւիղ արքեպիսկոպոսի։

Եւ ի Պատրիարքութեան Կոստանդնուպոլսոյ Տ. Յակոբայ ազգասէր արքեպիսկոպոսի։

11. Տօնացոյց. — Ուսումնական խորհրդակցութեամբ, (ի՞նչ կը նշանակէ, չատ յանկարծի է այս տօնացոյցին վրայ տեսիկութիւն ունենալ) ի Կ. Պոլիս, ի տպ. Յովհաննու Մի. Հէնտեսեան. 1855 (տես հայ. մատենագրութիւն Տ. Գ. Զարբ. յէջ 685)։

12. Տօնացոյց (երկհատոր). — Ի տպ. Առաք. Սիմեոնի Ս. Յակոբեանց յԵրուսաղէմ. 1868 ՌՅԺԷ։

Ի հայրապետութիւն Տ. Տ. Եսայեայ արքեպիսկոպոսի և Պատրիարքի Ս. Երուսաղէմայ։

Եւ ի Պատրիարքութեան Կոստանդնուպոլսոյ Տ. Տ. Պօղոսի արքեպիսկոպոսի։

Որոնցեցոյն և Տաթեւացոյն անուանց յիշատակութենէն կերեւի որ, այս տպագրութիւնը կատարուած է 1828էն առաջ տպագրուած օրինակի վրայ։

13. Տօնացոյց. — Գոգիգեան տպարան, 1870 (տես հայ. մատ. յէջ 684)։

14. Տօնացոյց (երկհատոր). — Ի տպ. առաք. Սիմեոնի Ս. Յակոբեանց յԵրուսաղէմ 1809 ՌՅԸ։

Եզրակացնենք, ինչ որ խնդրոյ նիւթն էր, որոյ պարզաբանութեան համար տարբերեցանք Տօնացոյցի զանազան տպագրութեանց հարեւանցի պատմութիւնը ընել, այլ և, ինչ որ այն պատմութիւնը լոյս աշխարհ հանեց, ինչպէս

Ա. Յովհան Օձնեցի խմաստասէր Հայրապետը, որի մասին չեմ կարծեր թէ Մաքիաւորոսի, Սամուէլ Երէցոյ, և կամ ուրիշի մը մոբէն անցած լինի տօնելութեան խնդիրը յարուցանել, կը տեսնենք, որ մեզմէ 194 տարի առաջ, տօնացոյցի առաջին տպագրողը՝ կամ լայն ազատախոհութեամբ և կամ կարի սահմանափակ խելացատակով դուրս ձգած են տօնելի սրբոց շարքէն, և այս զրկողութեան արժանաւոր փոխարէնը ըրած է 1165ի տօնացոյցը՝ որ չը բաւականանալով Օձնեցւոյն անունը Երուսաղէմայ Հայրապետին անուան կցելով՝ նաեւ Էրէրորդ Լուսաւորչի յաւելումն ալ ըրած է։ 11՝ 9ի տօնացոյցն ալ իւր նախորդին դէմ խիստիր է ընելով Օձնեցւոյն անունը։ Ապա կը գայ Սիմէօնի տօնացոյցը և կը մտնջենաւորէ նախորդներուն արժանաւորագոյն Հայրապետի անունը։

Բ. Յովհաննու Որոտնեցւոյ ու Գրիգորի Տաթեւացւոյ յիշատակութիւնը չեն ըներ նախասխմնեան չորս տիպ տօնացոյցները, այլ Սիմէոն Կաթողիկոսը կը սկսի, յորմէ կը կրկնեն ՌՄԼԴ ու ՌՄԽԸ տօնացոյցները. իսկ 1820, 1834 ու 1849ի տպագրեալները, անուշադիր իրենց հետեւանք 1820ի Պաբէտեան-Լեան և սիրոյ ժողովներուն՝ դուրս ձգած են։ Երուսաղէմի կրկին տպագրութիւնը վերոտին հիւրընկալած են, չը գիտեմ թէ, այսուհետեւ ի՞նչպէս պիտի լինի։

Տ. Ներսէս Լամբրոնացին տօնացուցական սրբոց շարքը բնաւ չէ անցած, այլ ինչպէս բան ենք, 1847ի օրացոյցին մէջ մնած է և այն օրէն ի վեր մնացած է և կը յիշատակուի Թարգմանչաց հետ։ Ս. Էջմիածնայ օրացոյցները չեն գներ Լամբրոնացին և շատ անգամ խօսած եմ այս մասին Էջմիածնեցւոց հետ, որոնք իրենց յետնոյդ Արեւելեան հսկայ վարդապետայ՝ ծայրագեղ հակակրութիւն կը յայտնեն առ Լամբրոնացին։

Դ. Պատարագին մէջ «Առաքելոց» ի յիշատակ Ներսէսեանցներու թուում, առանց փնտռելու թէ՝ քանի՞ հոգի են և այք են, արդեօ՞ք Լամբրոնացին չը կա՞ց. ինձ հաւանական կը թուի լինելը, քանի որ Գրիգորեանցին անմիջապէս յետոյ կը յիշատակուին, և ասոնք ալ բան իս պէտք է լինին, Կլայեցւոյն հարազատ, վկայաբերը ու ազգակից Գրիգորներու։ Բայց մի նկատողութիւն այս հաւանական նիւթաղրութեանս ընդդէմ կինկէ. ինչո՞ւ Լամբրոնացին և Գրիգորեանքը, որ շատ երէց են ժամանակաւ քան զԱրոտնեցին և Տաթեւացին՝ յետադասուած են։ Եթէ Յեսադասութիւնը չը ժխտէ ենթադրութիւնը, հարկ կըլլայ ըսել. Որոտնեցւոյ և Տաթեւացւոյ տօնիլութիւնը առաջ սահմանուած է քան Լամբրոնացւոյն։ * * *

1896 Յունվար 2
Յերուսաղէմ

ՍԻՊԵՐԻԱՅԻ ԱՆՑՆՈՂ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Սայէնրիֆէթ Սէֆրէթէն այս ձեռնարկին վրայ սապէս կը գրէ ամերիկեան տեսակէտով։

Ռուս կառավարութիւնը գործունէութիւն կը ցուցնէ յաւալ տանելու մասին այն մեծ ձեռնարկը որ ստուգապէս ոչ միայն պիտի աւարտի, այլ պիտի աւարտի ի սկզբան սահմանուած ժամանակէն առաջ։ Այժմ արդէն իսկ բացուած պիտի ըլլայ երկաթուղին մինչեւ Օպի գետը, ինչպէս կանկնալուէր, այնպէս որ Հին Աշխարհին մէջ կարելի ըլլայ շարունակ և առնընդհատ ճամբորդել Ատլանտեանէն դէպ արեւելք աւելի քան 4,000 մղոն տեղ։ Յառաջդիմութեան այժմեայ ընթացքէն դատելով հաւանական է թէ քառասներորդ դարուն սկիզբը պզպատաց անընդհատ գծի մը պիտի երկինայ Փարիզէ մինչեւ Խաղաղական Ովկիանոս։

Արդէն թելագրուած է—և բանի որ Սիպերիական Երկաթուղին կը Յեսոնեայ Խաղաղական Ովկիանոսին, ինդիրը աւելի ուշադրութիւն կը գրաւէ—թէ կարելի պիտի ըլլայ ամերիկեան երկաթուղիները երկընցնել դէպ ի հիւսիսային արեւելք, Ալասքա, մինչեւ Պերիկիկ նեղուցին ծայրը՝ Խաղաղականին վրայ։ Պերիրինկայ նեղուցին վրայ — որ իբր յիսուն մղոն լայնք ունի— մէկ եղրէն միւսը հաստատուն երկաթուղի մը ձգելով Միացեալ-Նահանգաց երկաթուղիները պիտի կցուին և միասնուն ոչ թէ լոկ Սիպերիոյ երկաթուղւոյն՝ այլ ամբողջ Ասիոյ և Եւրոպայի երկաթուղիներուն հետ։

Գալով Սիպերիոյ, ստոյգ է թէ այդ երկիրը ամբաւ հանքեր և երկրագործական կարելիութիւններ ունի, զորս գործադրելու համար լոկ փոխադրութեան դիւրութիւններ պէտք են։ Իսկ գործիքներ և գործարաններ չինելու մասին՝ Միացեալ-Նահանգները մասնաւորապէս յաջող են։ Դէպ Ալասքա այսպիսի երկաթուղի մը մինչ զարգացում կը խոստանայ երկրին, կը խոստանայ անտարակոյս նաեւ ընդարձակ վաճառականութիւն Ասիոյ հետ։ Զինաստան, հարաւէն, հուսկ ուրեմն պիտի ունենայ երկաթուղի, և երբ ունենայ, միայն ժամանակի ինդիր կը մնայ Սիպերիական երկաթուղիին կցուելուն հիւսիսային կողմէն և Հնդկական երկաթուղիին՝ հարաւային կողմէն։ Երբ Ալասքայի երկաթուղին շինուի, Ասիոյ մէջ գծին ամէն մէկ երկարումը նոր երկիր մը պիտի բանայ վաճառականութեան առջեւ։ Այն ատեն բեռիր կրնան ճամբայ հանուիլ Նիւ-Եորքէն կամ Նիւ Օռլէանէն ուղղակի և անընդհատ ընթացքով Քանտոն, Իրքութսք, Փեթրսպուրգ կամ Փարիզ ղըրկուելու համար։

Ճշմարիտ է որ դէպ Ալասքա կամ առնոր մէջէն անցնող երկաթուղիի մը շինութեան առջեւ ճարտարագիտական դժուարութիւններ պիտի ելնեն. բայց հաւանականապէս աւելի մեծ դժուարութեանց պիտի չբախի ձեռնարկը, քան տասնմէկ հազար ստոյգ բարձրութեամբ Ռիօ Կրանտէ անուն կիրճէն անցնող երկաթուղիին կամ Հարաւային Ամերիկայի Անտեան լեռներէն անցնող համբաւաւոր երկաթուղիին դժուարութիւնները։

Շահեկան է նշանակել թէ եթէ այսպէս գաղափար մը իրագործուի, երկրագունտս բոլորտիքը չըլլան մը ընելու գործը ամիսէն աւելի պիտի չտեւէ։ Հաշուելով հինգ օր Նիւ Եորքէ դէպ ի Ժամիքը, վեց օր դէպ ի Պերիրինկայ նեղուցը, տասնըչորս օր Պերիրինկայ նեղուցէն դէպ ի Լոնտոն, և վեց օր Լոնտոնէ Նիւ Եորք. քսանըչորս ժամուէ բաղկացեալ երեսունրեակ օր միայն պիտի տանէ ուղեւորութիւնը, զոր ասկէ քանի մը տարի առաջ Ժիւլ Վէռն իր յանդուգն երեւակայութիւնով ութսուն օրուան մէջ կատարել մտածած էր։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (59)

ԲԻԷՌ ՏԷԼՔՈՒՌ

ԴԱՏԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

—Դուք կ'ենթադրէք, իմ ազնիւ բարեկամս, թէ այս սոսկալի սրիկան չատ ուրոյ դիտումներո՞վ ներկայացած է հոս։ Գէթ մէկ հատ մը կայ զոր ես գիտնամ. այն է ձեր նշանածին հետ խօսիլ։ Յայտնապէս, այդ խեղճ աղջկան ինչ որ բաւ, բնաւ չգոհացուց զինքը։

Մաքսիմ ընդմիջեց.

—Աւելի մեծ պատճառ մը որ...

—Սպասենք։ Թիչ մը յետոյ պիտի երթամ խօսիմ Ալիսի հետ։ Եւ դուք իսկ, համբերեցէք, քանի մը վայրկենէն պիտի կրնաք ձեր մեծարանքն ընծայել ձեր սիրեցեալին։ Ահա Պ. Բերնըլէնը։

Երկուքն ալ դէպ ի դատաւորն ուղղուեցան, որ սրահին դրան վրայ երեւցած էր։

Պօնէօլ մարքիզը յարգանօք խոնարհած էր Ալիսի առջեւ։ Սա, դեմ դէմին, իր քավալիէի նայուածքէն խոյս տալ ջանալով, չպատասխանեց Շառլի վերջին ողջոյնին. բայց իր շուրթերը սա իրողութիւնն արձակեցին.

—Օ՛հ, թշուառակա՞նը։

Երիտասարդը խմացած չէր այս խօսքերը։ Հրաժեշտ առաւ հարուստ օրիորդէն և գնաց խառնուեցաւ զանազան խմբակներու։

Ալիս, զգալով իր թշնամին հեռանալը, վեր առած էր գլուխը։ Նայուածքովը կը հետեւէր անպիտանին, և կարծես մոքէն կրկնեց խոստում մը զոր ինքնին ըրած էր։

Այս միջոցին տոքթորն եկաւ անոր առթառին յենարանին կրթնիլ։

—Ի՞նչ եղաւ, հարցուց պարզապէս։

—Անմոթ մարդ մ'է, պատասխանեց աղջիկը։ Այլ իր դժոխային մտքին բոլոր թերդրումներուն տակացի։ Նախամեծար կը համարիմ մաքառիլ և պայքար մը որքան սոսկալի ըլլայ այսօրինակ պայմաններու մէջ, չեմ կրնար խուսափիլ անկից՝ իրաւախոհութեամբ մը։

—Բայց ի՞նչ ըսաւ քեզի։ Տան ծառաներուն ձեռքովը դուրս նետել պիտի տամ։

—Օ՛հ, պէտք է որ անմիջապէս նմանեայ սրահներէն։ Բայց, Աստուծոյ համար, գայթակղութիւն չելլայ, որմէ օգուտ պիտի քաղէ այդ անձը։

—Բայց ի՞նչպէս ընել։

—Զանացէք որ մեծ հայրս չիմանայ...

—Իրաւ, միջոց մը ունիմ։ Սիրելի աղջիկս։ պիտի գրաւիմ այդ թշուառականին հետ, և անմիջապէս դուրս պիտի նետեմ տամ ասկից։ այդ բան առանց մէկուն նշմարել տալու։ Հինգ վայրկենի գործ է։ Առ այժմ նշանածդ քեզ պիտի զրկեմ։

—Շնորհակալ եմ, բարի տոքթոր, բայց աճապարեցէք, վասնզի ամեն բան կը յուսամ այդ մարքիզէն, չեմ գիտեր ինչ պիտի ընէ, բայց իր եպիրելի արարքը չարսանակելու մտադիր կ'երեւնայ։ Տեսէք ահա երիտասարդներու խմբակի մը մէջէն կարծես արտասովոր ոգեւորութեամբ մը կը խօսի, և ներքին համոզումով, յայժ անախորժ տպաւորութիւն մը կը զգամ։ Այս միջոցին անչուշտ Մաքսիմի վրայ կը խօսի։

—Լաւ ուրեմն, պիտի ընդմիջեմ իր խօսակցութիւնը։

Տոքթորը բաժնուեցաւ իր ընկերուհիէն։

Դիքախտաբար չրջագայողներու կոնակ մը եկաւ կեցուց զինքը։ Երբ ճամբան բացուեցաւ, Պ. Տիւշաթէլ արագօրէն ուղղուեցաւ դէպ ի այն խմբակը զոր Ալիս ցուցուցած էր իրեն։ Մարքիզը հոն չէր այլ եւս։

Պահ մը որմտուած, պատուական տոքթորը պարտաւորեցաւ դէմքը չտկել՝ խօսակցող երիտասարդներուն մատեցած պահուն։ Ասոնք անսովոր ոգեւորութեամբ մը կը խօսէին։ Անոնցմէ մէկը, բժիշկը նմանելով, իր բարեկամներուն ցուցուց զայն և քանի մը քայլ առաջացաւ դէպ անոր։

—Իրաւ, տոքթոր, ճիշդ ժամանակին կուգաք։ Դատաւոր պիտի ընենք ձեզ...

—Ի՞նչ բանի, պատասխանեց Պ. Տիւշաթէլ։ որուն սիրտը սեղմուեցաւ առանց հասկնալու թէ ի՞նչ էր այս զղացողութիւնը։

—Այն մոնաւոր կացութեան համար ուր կը գտնուի մեր հիւրընկալուհին՝ մարդու մը ներկայութեամբը զոր անչուշտ հրաւիրած չէ։

—Ո՞վ։

—Սա Մաքսիմը որուն վրայ քիչ մը առաջ մեզ կը խօսէր Պօնէօլ մարքիզը։

—Բայց այո, հրաւիրուած է, պատասխանեց տոքթորը, և պատճառ մը չեմ տեսներ զայն չհրաւիրելու։

—Ուրեմն չէք գիտեր թէ ինչ վիճակ ունի այս...

—Գողը, ըսաւ ուժգնօրէն երիտասարդներէն մէկը որ տակաւին խօսք առած չէր։

—Եւ մարդասպանը, կրկնեց ուրիշ մը։

—Ի՞նչ կ'ըսէք, պարոններ, կը սխալիք, իրողութիւնը չհաստատուեցաւ։ Ես գիտեմ այդ պատմութիւնը։ Այդ դժբախտ երիտասարդը առաջինն է որ զոհ կ'երթայ դատական սխալի մը։ Զգուշացէք, պարոններ, դէթ անխնեմ խօսքերու արձագանգն ըլլալէ։

Եւ որովհետեւ քանի մը երիտասարդներ ազդուած կ'երեւային տոքթորին խօսքերէն, սա շարունակեց.

—Եւ անշուշտ, այդ պատմութիւնը ձեզի աւելի աղէկ գիտեմ, պարոններ։

—Օ՛հ, մենք ամենքս ակամբին կը պատկանինք, որուն անդամ էր նաեւ Ֆերրազոլ կոմսն և իր ապանիչը։

—Իր ապանիչը, բայց գիտէք որ եղելութիւնը բնաւ չհաստատուեցաւ, և դատ տեղի չունենալու հրամանագիր մը երբ ի նպաստ կարձեցեալ մարդասպանին։

—Էհ այո։ Եւ այդ իսկ պիտի զգուշացընէ մեզ այդ երիտասարդէն, զոր ամենեին չենք ճանչնար։

—Զեմ հաստատեր, ըսաւ Պ. Տիւշաթէլ։

—Թերեւս մենք ալ ձեզ պէս վարուէինք և մեր նախկին անդամակիցն ընդունէինք մեր ընկերութեան մէջ, եթէ Պօնէօլ մարքիզը եղելութիւնը չիմացնէր մեզ։

—Ա՛հ, մարքիզը, ըսաւ տոքթորը ինքզինքը զսպելով։

—Այո, մարքիզը որ չատ զգածուած էր այդ երիտասարդը մեզ ներկայացնելուն, որովհետեւ ինքն ալ չէր ճանչնար։

—Բայց ի՞նչ ըսաւ ձեզ։

—Իրողութիւն մը յայտնեց որ ընդունելի է մեզ համար, նկատելով այն իրաւացի ամբաստանութիւնները որոնք կը ծանրանային երիտասարդին վրայ։ Սիրելի տոքթոր, կը կարծէք թէ դատէ ազատ արձակման հրամանագիր մը բաւական է երիտասարդի մը բոլոր արատը մաքրելու համար. բայց ոչ, մենք գիտենք թէ հարցաքննիչ դատաւոր մը կարող է ուզածին պէս կա՛մ դատապարտել կամ անպարտարձակել տալ յանցաւոր մը։ Արդ, այս Մաքսիմը հոգոր պաշտպանութեամբ մը ազատ թողուեր է, որ ազդեր է հարցաքննիչ դատաւորին մտքին վրայ։ Ի՞նչ է այդ պաշտպանութիւնը. չենք գիտեր, բայց կայ։

«Եւ յետոյ, ի՞նչ կը նշանակէ դատաւորի մը այդ ընթացքը, որ ազատ կ'արձակէ եղեռնագործ մը որուն դէմ այնքան ծանր ամբաստանութիւններ եղած են, և ա՛լ շքեղակիր այդքան լաւ սկսուած գործով մը։ Թող Պ. Մաքսիմ այդ հրամանագրէն տարբեր միջոցով մը հաստատէ թէ ոչ գող է ինք, ոչ մարդասպան մը, մենք պատրաստ ենք իրեն կարկառելու մեր ձեռքը. բայց մինչեւ որ հակառակն ապացուցուի, մենք իբրեւ յանցաւոր պիտի նկատենք զինքը, և մենք կը զարմանանք որ պատուաւոր մարդոց ընկերութեան մէջ կ'ընդունուի, հոս, օրինակի համար։

Տոքթորը, որուն սիրտը պայթելու աստիճան կը բաբախէր, քուռն ջանքեր կ'ընէր հանդարտ երեւնալու համար։

—Դուք, ըսաւ նորէն, դուք երիտասարդներէն մէկը որ տակաւին խօսք առած չէք։

—Ես մարդասպանը, կրկնեց ուրիշ մը։

—Ի՞նչ կ'ըսէք, պարոններ, կը սխալիք, իրողութիւնը չհաստատուեցաւ։ Ես գիտեմ այդ պատմութիւնը։ Այդ դժբախտ երիտասարդը առաջինն է որ զոհ կ'երթայ դատական սխալի մը։ Զգուշացէք, պարոններ, դէթ անխնեմ խօսքերու արձագանգն ըլլալէ։

Եւ որովհետեւ քանի մը երիտասարդներ ազդուած կ'երեւային տոքթորին խօսքերէն, սա շարունակեց.

—Եւ անշուշտ, այդ պատմութիւնը ձեզի աւելի աղէկ գիտեմ, պարոններ։

—Օ՛հ, մենք ամենքս ակամբին կը պատկանինք, որուն անդամ էր նաեւ Ֆերրազոլ կոմսն և իր ապանիչը։

—Իր ապանիչը, բայց գիտէք որ եղելութիւնը բնաւ չհաստատուեցաւ, և դատ տեղի չունենալու հրամանագիր մը երբ ի նպաստ կարձեցեալ մարդասպանին։

—Էհ այո։ Եւ այդ իսկ պիտի զգուշ

Ն. ՊՈԼԻՍ, ՅՈՒՆՈՒԱՐ 24/5 ՓԵՏՐ. 1896

Տնտեսական հարցեր

ԳՐԱՄԱՆԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Լոնդոնի Էյրբէն տնտեսագիտական թերթը կը հրատարակէ շահեկան վիճակացոյց մը զանազան պետական դրամատուներու մէջ մնացած ոսկեդրամին և ձոյլ ոսկոյն քանակութեան վրայ։

1890 էն ի վեր Եւրոպեան պանքներու մէջ ոսկին երեք միլիառ 116 միլիոն ֆր. աւելցաւ։ Այս յաւելման մէջ, Ռուսիոյ Կայսերական Պանքային բաժինն է 929 միլիոն ֆր., Ֆրանսայի Պանքային՝ 837 միլիոն, Անգլիոյ Պանքային՝ 555 միլիոն, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Պանքային՝ 399 միլիոն, և Գերմանիոյ Կայսերական Պանքային՝ 199 միլիոն ֆր։

Ամերիկայի դրամական շրջաբերութեան վիճակն, որ ոսկին դէպ Եւրոպա մղեց, և ոսկեհանքերուն նորանոր արտադրութիւնն են պատճառ՝ Եւրոպիոյ Պանքներուն մէջ ոսկոյն այս յաւելման։

Ի վերջ 1895 ի, Ֆրանսայի Պանքն և Ռուսիոյ Կայսերական Պանքն ի միասին ունէին երեք միլիառ 883 միլիոն ֆր. ոսկի։ Այս գումար կէսէն քիչ աւելի է Եւրոպիոյ բոլոր Պանքներուն մէջ գտնուած ոսկոյնն։ Բայց ասոր Ռուսիոյ պետական գանձարանին մէջ կայ երկուք ու կէս միլիառ և 52 միլիոն ֆր. ոսկի։ Գերմանիոյ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Իտալիոյ Պանքներուն մէջ գտնուած ոսկին մէկ միլիառ 680 միլիոն ֆր. է, և Անգլիոյ Պանքային մէջերաշնոյին մէջ կայ երկու միլիառ 804 միլիոն ֆր.ի ոսկի։

«Արժէքն ազգաց երկիրներուն դրամն է», կ'ըսեն ոսկեպաշտք, որք կը պնդեն թէ ոսկին արտադրութիւնը չափաւոր քանակութեամբ աւելնալուն պատճառաւ, գնդին մեծագոյն յարգը շատ չի փոխուիր, շատ չի կարծր, և այսքան ոսկի, զոյն ներկայացողազանազանութիւններու միջոցաւ, կը բաւէ քաղաքակիրթ երկրաց դրամական շրջաբերութիւնն ինքնին ապահովել, արժէքն իբրև ոսկին ամբողջացուցիչ, իբրև անոր մանրադրամ միայն նկատուելով։

Իսկ արժէթապաշտք կը յուսան որ երբ արժէքն ոսկին համահաւասար պարտաւորիչ կերպիւ ընդունելի դրամ ըլլայ, ժողովրդեան ամէն դասերուն ձեռքն առատ դրամ պիտի գտնուի, գործառնութիւնք պիտի դիւրանան, և հողային բերքերն աւելի դիւրաւ ծախուելով՝ աւելի պիտի գոհացնեն երկրագործ դասերուն պէտքերը։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՐՈՒՄՆ ԱՆԴԻՄԱԾ ԵՒ ԴԵՐՄԱՆԱԾԾ ՄԻՋՈՑԻ

Հակառակութիւնն այժմ բազաքական կռուանին վրայ միայն չէ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջև։ Կէս մը տնտեսական, կէս մը քաղաքական պատճառներով, երկու երկիրներն սկսած են մերժել իրարու ապրանքն։ Որովհետև անգլ. ճարտարութիւնք գերմանականներէն առաջ զարգացած են, առ այժմ այս հակառակութենէ վնասողը Գերմանիան է, մանաւանդ որ Գերմանիք ամէն ապրանքներու մենաշնորհն ունին, և Անգլիացիք, տարուէ տարի աւելի հարստացած, աւելի ադեկ ապրանքի համար աւելի սուղ գին վճարելու կարող կ'ըլլան։ Վիլհէլմ Կայսեր առ Քրիւկրը նախագահ հռչակաւոր հեռագրէն ի վեր մանաւանդ, Անգլիացիք ո՛չ միայն Գերմանիայէն այլ և գերմանական ապրանքներէն պաղեր են, եթէ այսպէս բսողներն Անգլիացիք միայն ըլլային, դուցէ չհաւատայինք։ Բայց Գերմանիներն ալ նոյնը կը վկայեն, ու դառնապէս կը գանգատին։

Անգլիոյ մէջ, վաճառականներու (ԴէպոՄ-ը) վերաբերեալ վերջին օրէնքին համեմատ, օտար երկիրներու այն ամէն ապրանքներ որոց նման Անգլիոյ մէջ կը շինուի, երբ Անգլիա մուծուին, պէտք է իրենց վրայ անգլիերէն ոսկոյ կերպիւ դրոշմուած ըլլայ ո՛ր երկրին մէջ շինուած ըլլալնին։ Հետեւապէս, անգլ. շատ մը ապրանքներու նմանները որք Գերմանիայէն Անգլիա կը զրկուին, պարտաւորիչ կերպիւ իրենց վրայ կը կրեն Made in Germany Գերմանիոյ մէջ շինուած արձանագրութիւնն, (ինչպէս Կ. Պոլսոյ մէջ ծախուած Կաւկասեան քարիւղի մնատկերներուն վրայ ալ գրոշմուած է Made in Russia Ռուսիոյ մէջ շինուած)։ Արդ, Անգլիոյ մէջ այն զերմանական ապրանքներ երեսէ ինկեր են ժամանակէ մ'ի վեր՝ որոց վրայ ըստ օրինական տրամադրութեան նշանակուած է Գերմանիոյ մէջ շինուած ըլլալնին։

Ի Լոնտոն հաստատեալ գերմանական ամէնէն ծանօթ տուներ իրենց ապագան շատ մթին կը տեսնեն զերմանական ապրանք գնելու անգլ. դժկամակութեան պատճառաւ։ Տրէզդէնի մեծ տան մը շրջուն գործակատարն որ առեւտրական պտոյտ մ'ըրեր է Անգլիոյ մէջ՝ կը տեղեկագրէ թէ «իմ երկարժամանակեայ փորձառութեանս մէջ երբեք այսքան անհաստատ շրջանի մը չէի պատահած։ Արդուզարդի առարկայք (թօհաֆիյէ) իմ մասնաւոր ճիգս են, և այն Անգլիացիք որք անցեալ տարի սիրով կը գնէին, կամ մեծաքանակ յանձնարարութիւններ կ'ընէին, հիմա մեր ապրանքներուն երեսն անգամ չեն ուզեր նայիլ։ Նոյնը կը վկայեն իմ գերման բարեկամներս ալ որք Անգլիոյ մէջ կեանքի զանազան պէտքերու հայթայթիչներն են ի վաղուց անտի։ Անդէ վաճառականաց և խանութպանաց կողմէ չի գար հակառակութիւնն, այլ անգլ. ժողովրդեան կողմէ։ Զեմ ալ յուսար որ այս վիճակ ի մօտոյ բարւոքի։»

Ուրիշ շրջուն գործակատար մը Պերլինի մեծ տան մը՝ կը տեղեկագրէ թէ «իմ ճիւղս զգեստեղենաց ճերմակի ճիւղն է, որուն համար դեռ քանի մը տարի առաջ մեծ խնդրանք կար Անգլիոյ մէջ։ Բայց ժամանակէ մ'ի վեր, Merchandise Marks Act կոչուած վաճառականի օրէնքին համեմատ, Made in Germany արձանագրութիւնը կը կրեն իմ Պերլինէ բերած վաճառքներս, և այս իրողութիւն բաւ եղաւ իմ յաճախորդներուս մեծագոյն մասը ձեռքէ հանելու։ Իսկ այնքան չվնասուեցան այն ապրանքներ որք թէև ուղղակի Գերմանիայէն կը բերուին, բայց այնպիսի արձանագրութիւն մը կրելու հարկին տակ չեն։ Անգլիոյ հիւսիսակողմն առեւտրական պտոյտ մը այս օրերս Լոնտոն դարձայ, և երբեք այսքան նուազում չէի տեսած մեր բերած վաճառքներուն վրայ։ Ապաքէն, հիւսիսային Անգլիոյ մէջ հակակրման զգացումն աւելի բուռն է քան Լոնտոնի մէջ խսկ։»

Քաղաքական կացութիւն

ՕՐԹՈԴՈՔՍ ՄԿՐՏՈՒԹԻՒՆԸ

Պարիս երկամեայ իշխանին օրթոդոքս մկրտութեան խնդրոյն վրայ շատ կը խօսուի այս օրերս։ Հայրը դժուար դիրքի մէջ էր՝ հակառակ խոստումներ գործադրելու հարկին ներքեւ ըլլալով։ Ամուսնութեան պահուն, իւր կնոջ մեղքին խոստացաւ իւր զաւակները կաթոլիկ դաստիարակութեան մէջ մեծցնել, քանի որ իւր և իւր մերձաւոր ազգականներուն կրօնքն այս է։ Իւր վաղամեռիկ վարչապետին՝ Պ. Սադատովի ձեռամբ, այս նպատակաւ փոփոխում մը մտցնել տուաւ իշխանապետութեան սահմանադրութեան մէջ, որպէս զի ժառանգն օրթոդոքս ըլլալու պարտականութեան ներքեւ չգտնուի։ Հիմնական օրէնքի մէջ այսպիսի փոփոխում մը բաղձալի չէր Պուլկարներուն։ բայց քանի որ Պուլգարեան իշխանաւորն գերդատանի մը (Բարմայի Դքսին) հետ խնամութեան սերոյն համար այսպիսի փոփոխում անհրաժեշտ կը նկատուէր, Պ. Սդամպուլովի ազդեցութեան շնորհիւ, դիտողութիւն չուուեցաւ այն պահուն։

Բայց երբ ժառանգ մը մնաւ, հայրն, օրթոդոքսութիւն դաւանող իշխանապետութեան մէջ ժողովրդականութիւն շահելու համար, օրթոդոքսութեան կողմէ զիլումներ ըլաւ, ռուսաստէր օրթոդոքս հաստատութիւնքն ալ ոչ մի մարգրուեցներ ետ կանչեց իշխանապետութեան երկրին, որով ի վերջոյ տապալեցաւ Պ. Սդամպուլով, և իւր հաստատած դրութիւն քայքայեցաւ։ Սդամպուլով-Նաչեւիչի գահլիճն էր որ Փեդերսպուրկ զրկեց հանգուցեալ Զարին գերեզմանին վրայ պակ դնելու պաշտօն ունեցող պատգամաւորութիւնը՝ Քլեման եպիսկոպոսն տնօրէնութեան ներքեւ, և այս եպիսկոպոսն էր որ արծաթից այն դաղափար թէ Պուլիս մանուկ իշխանը օրթոդոքս պէտք է մկրտել հաճելի ըլլալու համար օրթոդոքս պաս մեծ տարբերն։ Շատ չանցած բոլանդական իշխանապետութիւնը խնդրեց մանուկ իշխանին մկրտութիւնն։ Հայրն հարկադրեցաւ խոստանալ հակառակն այն բանին զոր իւր կնոջ և անոր ընտանիքին խոստացած էր։ Խոստումը թէև պայմանաւոր էր, բայց հանրային կարծիքը շատ մուցաւ պայմաններն և մանկան մկրտութիւնը միայն խնդրեց։ Անգլին Պ. Սդամպուլովի գահլիճն այնպէս կ'ընէր որ հայրն ուրիշ բան չէր կրնար ընել բայց եթէ մկրտել իւր որդան։ Հայրն Հռոմ գնաց՝ Պապին դիմակայութեան վերջ տալու։ զի եթէ Պապն համոզուէր, հայրը կ'ազատէր այն խոստումէ զոր իւր կնոջ ընտանիքին ըրած էր երկու տարի առաջ։ Բայց մինչ իշխանն Հռոմ կ'երթար, իւր վարչութիւն երկրին ամէն կողմերէն պատգամաւորութիւններ բերել կուտար Սոֆիա՝ ներկայ ըլլալու մկրտութեան արարողութեան, և իւր հրաւիրմամբ, Ամեն. Տ. Եկեղեցի Սրբազանն ալ Կ. Պոլսէ Սոֆիա կ'երթար՝ իւր ձեռամբ օծելու մանուկ իշխանն։

Այս պայմանաց մէջ, Պապը լաւ ընդունելութիւն չըրաւ իշխանին։ Դիտողութիւն ըրաւ որ թէպէտ իշխանապետութեան ընակիչք օրթոդոքս են, բայց իշխանը կրնար հաւատարիմ մնալ իւր դաւանութեան, առանց իւր պարտաւորութեանց թերանալու։ Ռումանիա օրթոդոքս երկիր է, բայց իւր նախկին իշխան և արդի վեհապետ Կարոլ կաթոլիկ է (*)։ Վիւրդեմպերկի բողոքական երկիր է, բայց իւր վեհապետ կաթոլիկ է։ Նմանապէս Սաքսոնիա։ Օրինակները շատ են։ Եւ յետոյ, քանի որ ինք՝ հայրը՝ կաթոլիկ կը մնայ, ինչ պատճառ կայ որ իւր զաւակներէն մին եւեթ՝ անդրանիկն՝ օրթոդոքս ըլլայ, միւսներն եւս կաթոլիկ մնալով։ Պապն աչք գոցեր է որ Ֆերտինանտ իշխանին զաւակներն օրթոդոքս հաստատութեանց մէջ կրթուին, բայց ո՛և է պատճառաւ կրօնափոխութեան հաւանութիւն չէ տուեր։ Իշխանն իրեն հետ այս յոյսը միայն բերեր է որ երբ ինք ի հարկէ ստիպեալ իւր որդին մկրտել տայ, Պապը թերեւս չբանադրէ զինք։ Իշխանը, թէեւ լերմեռանդ կաթոլիկ, շատ վշտացած մեկներ է Հռոմէ։ Ցոյսը դրած էր որ եթէ Զարը հնգահայր ըլլայ, քաղաքական յայտնութեան կարեւորութեան քով իւր մայր և իւր աներ ու զոքանչ աչք պիտի գոցէին իրենց տրուած խոստման չպահուելուն։ Ուստի, վերջին վայրկենին յայտարարեց որ եթէ Զարը հնգահայր չըլլայ, իւր զաւակն օրթոդոքս մկրտել չի տար։ Այսօր կամ վաղը կ'իմանանք թէ այս վերջին խնդիր ինչպէս կարգադրուեցաւ ի Սոֆիա։

Խնդրոյն կարեւորագոյն պարագան սա է որ անոնք որ ինն տարի առաջ իշխանը քաղաքերեցին Պուլկարիա գալու, և դրամապէս ալ օգնեցին որպէս զի բեռ մը չըլլայ իշխանապետութեան գանձուն վրայ, կը յուսային այս կերպիւ կաթոլիկութեան յառաջդիմութեան օգնել Պուլկարներուն մէջ։ Բայց Պ. Սդամպուլովի գահլիճն հաստատմամբ մը այսքան ի դերեւ կը հանէ։

ՖՐԱՆՍԱ. — Անցեալ օր ծանուցինք թէ Մատակասքարի ֆրանսական ընդհանուր վարիչ Պ. Լառօշ Աժերիոյ Դրաբեան Միաբանութեան մեծաւորին գրած է որ կաթոլիկ միսիոնարներ զրկէ Մատակասքար։ Իւր նահանգապետ եղած միջոցին յԱժերիա Պ. Լառօշ տեսած ըլլալով այս կրօնաւորներ, գանգատ յարմար գտեր է Մատակասքարի մէջ գործածելու։ Պ. Լառօշ անոնց ճամբորդութեան ծախքը կուտայ, Հրի հող կը նուիրէ, և իւր մասնաւոր պաշտպանութեան ներքեւ կ'առնու զանոնք։ Կ'ըսէ թէ Դրաբեանք նշանաւոր ծառայութիւն պիտի մատուցանեն նոր գաղթականութեան և քաղաքակրթութեան՝ օգնելով բարոյական երկրակալութեան այնպիսի երկրի մը զոր Ֆրանսացիք ցարդ զէնքով միայն նուաճած են։ Այս պատմութեան զուարճալի կողմն այն է որ Պ. Լառօշ կաթոլիկ Եկեղեցւոյ կողմէ բանադրուած էր՝ Պ. Ֆերրիի հակակրկը վարչութեան օրով կրօնային միաբանութիւնները Մոնբելիէ արտաքսելուն համար։ Պ. Լառօշ բովանդակ Ֆրիսատնէութեան մէջ հաւանօրէն վերջին անձն է զոր բանադրած ըլլայ Հռոմայ Եկեղեցին։ Քանի մը տարի ետքը, Պ. Լառօշ, կաթոլիկ ազգկան մը հետ ամուսնացած պահուն, պաշտօնապէս ներում խնդրեց Հռոմայ Եկեղեցիէն, և դարձաւ հաշտուեցաւ Վատիկանի հետ։ Երբ Պ. Լառօշ նահանգապետ եղաւ յԱժերիա, Դրաբեան կրօնաւորաց ազդեցութեան հակառակ, հոն բողոքական եղաւ։ Ֆրանսայի Շօվէնը քննադատեցին անոր ընդհանուր վարիչ կարգուիլն ի Մատակասքար, զի այն կղզոյն մէջ բողոքականութիւնն Անգլիոյ հմակիրկը նշանակէ եղեր։ Մատակասքարի թագուհին ալ, իւր նախարարներէն ոմանք ալ, բողոքական և անգլիասէր են, թէեւ այս պատճառաւ օգուտ մը չտեսան Անգլիայէն։ Փարիզի կաթոլիկ դիւանաւոր թերթն, Լէ-Լէվ, Դրաբանները կանչելուն համար խնդակցելով Պ. Լառօշի, կ'ըսէ որ «թէեւ իւր կրօնային նոր դաւանութիւն խոտելի է, բայց իւր ընթացքը պատուական է։ Բողոքականը ընդհանապէս այս պարբերութեան երկու նախադասութիւններուն ալ ճիշդ հակառակը պիտի պնդեն։

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ

Հրատարակուեցաւ 50 եւ 51 թերթերը։ Վերջին թերթը կը ճանաչի Soignusement բառը։

Վինչեւ Բառարանիւր թերթ 39 փարայ

Դիմել ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, Պոլիս Սալթան համամ փողոց թիւ 14

ՎԱՐԶՈՒ ԵՒ ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Օրթաքէօյ, Թաշ-Նէրթիվէն, Ծովահայաց, Եւրոպական ոճով կառուցուած քարաշէն հոյակապ տուն մը ծախու է և վարձու կը տրուի։ Ունի 14 սենեակ, բաղնիք և ընդարձակ պարտէզ։ Դիմել Աբէ-Էլէի խմբագրատուն։ 17--80

(*).—Կարոլ Թագաւոր, Վատիկանի դիտողութեանց չանսալով, ընդունած է ռումանական Սահմանադրութեան յօդուածն, որուն համեմատ դահաժառանգը պէտք է օրթոդոքս ըլլայ, և այսպէս ալ եղաւ։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԱՏԱ-ԱՂԱՄԱՍ (բանակեալ Պարադիէրի զօրավարի), 4 Փետր.— Բան Մաքոնէն արձակեց իտալացի տասն սպայները զորս իբրեւ պատանդ վար դրած էր։ Սպայք այսօր իտալական բանակատեղն հասան։

ՓԱՐԻԶ.—Երեսփ. ժողովը վաւերացուց ֆրանքֆուրտեան պայմանագրերն որք կը վերաբերին սահմանաց ճշդման և առեւտրական յարաբերութեանց։

ՊԵՐԼԻՆ.— Ռայխդակն սկսաւ քննութեան նոր Քաղաքային Օրէնքին, որ գործադրելի է բովանդակ Գերմանիոյ մէջ։ Գերմանուհիք բաղնտորագիր հանքագրութեամբք կը բողոքեն շատ մը կարեւոր կէտերու վրայ իրենց իրաւունքներուն անտես առնուած ըլլալուն համար քաղաքային օրէնքի ծրագրին մէջ, զոր կը պաշպանէ կառավարութիւնը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Լորտ Սալիսբրի հետեւեալ շրջաբերականը զրկեց Լորտերու ժողովոյն պահպանողական անդամներուն. «Պատիւ կը համարիմ ծանուցանել ձեզ թէ Խորհրդարանը Փետր. 11ին (Ն. Տ.) ի նիստ պիտի գումարի պետական գործերը տնօրինելու համար։ Որովհետեւ անյապաղ ձեր նկատառութեան պիտի մատուցուին կարեւոր խնդիրներ, կը խնդրեմ որ այնպէս կարգադրէք ձեր գործերն որ կարենաք որոշեալ օրը ներկայ ըլլալ Խորհրդարանին մէջ։»

—Ի Լոնտոն կատարուած երեսփոխանական մասնակի ընտրութեանց մէջ, պահպանողականք ո՛չ միայն իրենց ամրութիւնը պահեցին, այլ և իրենց մեծամասնութիւնն ուսուարացած տեսան։

—Պաղեստինի իշխանին յուզարկաւորութիւնը Դշ. (այսօր) տեղի կ'ունենայ Ուսդ կղզւոյն մէջ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Պոլոճնական Օրագիրը կը ծանուցանէ թէ պատերազմական նախարարին հրամանաւ, զինուորական վիրաբոյժներն ի կիր կ'առնուն Ռէօնդկէնի նորահնար լուսանկարը՝ պատերազմի վերքերուն գնուելեան համար։ Ընդարձակօրէն փորձեր կը կատարուին ամէն զինուորական հիւանդանոցներու մէջ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Խառն ժողովը ի նիստ կը գումարուի այսօր ի Պատրիարքարան։

* * *

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը տակաւին հիւանդ ըլլալով, իր տունը կը մնայ և չի պիտի կրնայ նախագահել։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Հակառակ Խմբագրութեան փափաքանաց, մեր Կ. Պոլսոյ Գործակալ Մեծ. Նշան էֆ. Պէրպէրեան հրաժարած լինելով մեր թերթի գործակալութեան պաշտօնէն՝ զանազան իրաւացի պատճառներով, կոչիպուինք ծանուցանել մեր Կ. Պոլսոյ այն բաժանորդաց որ ցարդ Պէրպէրեան էֆէնտիի միջոցաւ կ'ստանային թերթերն, թէ՝ ներկայ շրջանէս սկսեալ՝ ուղղակի Խմբագրութենէս պիտի ստանան զանոնք, եթէ բարեհաճին կանխապէս ուղարկել Ֆրանսական կամ Ուսարական թղթատար միջոցաւ, Կ'ԱՆԻԿ, 17 Ֆրանքի Մանսա-Բոգիմը, որոշակի նշանակելով իրենց հասցէն և յայտնելով միանգամայն թէ ո՞ր թղթատան միջոցաւ աւելի դիւրութեամբ կրնան ստանալ իրենց թերթերն։

Նոյնպէս կը խնդրենք մեր Կ. Պոլսոյ բաժանորդներէն որ հաճին իրենց անվճար մի կամ մի քանի տարուան բաժնեգիներն Պէրպէրեան էֆէնտիի վճարելու։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Իզմիր Աբէ-Էլէեան Մամլոյ

«ԱՐԵՒԵԼՔ» ՕՐԱԳՐՈՑ ՏՊԱՐԱՆ

ՆՈՐԱՏՈՒՆԵՆԵԱՆ ԽԱՆ, ԳԱԼԱԹԻՈ.

Ամբողջութիւնք ու տպագրութիւնք ամեն լեզուէ, ինչպէս Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Յունարէն, եւ այլն։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ. — ՅԵՂԵԿԱԳԻՐ. — ՀԱՇՈՒԽ. ՅՈՒՏԱԿ. — ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐ. — ԱՅՑԱՔԱՐՏ. — ՄԱՀԱՍԱՏ. — ՆԱՄԱԿԱԳԼՈՒԽ. — ԳՐԵԱՆՔ.

Այս տեսակ աշխատութեանց խմբագրութեան համար բան մը չի պահանջուիր։ Տպագրութիւնք մաքուր եւ ազատ։ Գեղանտներէն եւս յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին, եւ փութալ ու նշդին կը կատարուին։

Բաց ի կիրակի օրերէ, Տպարանն ամեն օր բաց է, առաւօտուն կանուխ մինչեւ երեկոյ ուշ ժամանակ։

ՏՕՔԹ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՑԾ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Վկայեալ Ֆիլատէլֆիոյ եւ Նիւ Եորքի համալսարաններէն, երեք տարի հիւանդանոցաց մէջ ծառայած, յետ տասն եւ հինգ ամեայ փորձառութեան, իւր բնակութիւնը հաստատած է Բէրա, Սագզզ Աղան փողոց թիւ 47 տունը, ուր կ'ընդունի հիւանդ ամեն օր ժամը 7—11. երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը ծրի կը դարմանէ իրեն դիմողները, իսկ շաբաթ օրերը ժամը 7 էն մինչեւ 9ը կը զտնուի Պոլիս Քիւլիւրեան եղբարց դեղարանը։ Կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւնք, մանաւանդ սրտի եւ կուրծքի եւ կը կատարէ ամեն կարգի վիրահատական գործողութիւնք։

157 6—78

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Իւրաքանչիւր առաջին աստիճան տրուեցաւ Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղին անդամներէն Մուսթաֆա Զաֆէր պէյի։

Իւրաքանչիւր աստիճան՝ Քաղաքապետութեան առաջին քննիչ Օսման էֆէնտիի։

Սանիյէ Միւթէմիդի ատիճան՝ Տիարպէքիրի նահանգին կուսակալի օգնական Վակէրի էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բ. Դրան օտար թղթակցութեանց դիւանին առաջին քարտուղար Եուսուֆ պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ կրէտէի նահանգին Իվգաֆի հաշուակալ Իզզէթ էֆ.ի։

Երրորդ կարգի Շէֆֆագաթ՝ ապանեիմանց պաշտօնեայ Պ. Մօնտրակօնի կնոջ՝ Տիկին Ֆլսման Մօնտրակօնի։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ.—Ռումանական դեսպան Պ. Միթիլինէա երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարին հետ։

ՍԵՒ ԼԵՐԱՆ ԻՇԽԱՆԸ.—Վեհ. Սուլթանը հրամայած է Զէյթիրէի օսմ. դեսպանին, միշտ տեղեկութիւն հաղորդել Սեւ Լերան Նիբօյա իշխանին առողջական վիճակին վրայ, որովհետեւ իշխանը հիւանդ է և ոտքերէն կը տառապի։ Վերջին լուրերու նայելով ուռեցքներն լիքած ու ցաւերը դադրած են, իշխանը զիւերները սկսած է քնանալ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ.—Կայս. կառավարութիւնն ի մօտոյ նկատողութեան պիտի առնէ՝ Թուրքիոյ և Ռումանիոյ միջև կնքելի հիւպատոսական պայմանագրութիւն մը։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ. — Զրոյց կայ թէ, կ'ըսէ Սէրվէր. Փարիզի մէջ խիստ կարեւոր Սէնտիքա մը կազմուելու վրայ է՝ արեւելեան երկաթուղեաց բոլոր պարտաթուղթերը գնելու համար և թէ մտադրութիւն կայ սեղանաւորական մէկ քանի հաստատութիւններ միացնելու։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը, կ'ըսէ Լ. Հէրըլդ, փոխառութիւն մը կնքելու վրայ է՝ նպաստաւոր պայմաններով՝ առանց պէտք ունենալու սեղանաւորաց ոմանց ծրագրերուն։

ՄՕՌՆԻ Դուքսին Փարիզ ուղեւորելին, զոր ծանուցինք երէկ, կը վերաբերի այն փոխառութեան խնդրոյն, զոր առաջարկած էր կայս. կառավարութեան։

ՐԷՇԻՏ ՊԷՑ. —Պուքրէշի օսմանեան նախորդ դեսպան Բէշիտ պէյ. Ռումանիոյ թագաւորին կողմէ ընդունուելով, իր հրաժիշտի գրերը մատուցեր է։ Կարոլ Թագաւորը Ռումանական Ասպ պատուանշանի մեծ ժապաւէնը նուիրեր է Բէշիտ պէյի։

ՊԱԼԻԼԱ-ԴԱՐԱԱՑԸՆԻ հանքերու շահագործման օսմանեան անանուն ընկերութիւնը խնդրած է կայս. կառավարութենէն որ իր բաժնեթուղթերը պաշտօնապէս ընդունուին Զաքարիոյ Սակարանին մէջ։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ընկերութեան ծրագիրը տակաւին կը քննուի Հանրօգուտ շինութեանց ժողովին կողմէ։ Ծրագրոյն այն մասն, որ կը վերաբերի նոր գծերու շինութեան և մենաշնորհի պայմանագրելու, յանձնուած է նոյն ժողովին, իսկ կառքերը մեքենական գրութեամբ քաշելու մասն ալ մասնագիտաց ժողովին։

Ընկերութեան տնօրէն Հօճի էֆէնտի նոյն նախարարութեան կողմէ հրաւիրուած է բերանացի բացատրութիւններ տալու։ Ծրագրոյն երկրորդ մասին համար՝ այսինքն կառքերը բաշիչ մեքենական գտնազան գրութեանց մին ընդունելու կէտին՝ տակաւին որոշում մը տրուած չէ։ Ընկերութիւնը կառաջարկէ առ այդ փորձեր կատարել։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.—Պ. Ալէքսանդր Թօնիէթթի արտօնութիւն խնդրած էր երկաթուղի մը շինել՝ Դրզլարապատէն Նէֆէֆ՝ Պաղտատէ անցնելով և առանց երաշխաւորութեան գումար պահանջելու։ Այդ գիծ յետոյ պիտի կրնայ երկարիլ մինչեւ Սէվգէսսուփ և ճիւղ մ'ալ ունենալ մինչեւ Մէսէլլի։

Հանրագուտ շինութեանց նախարարութիւնը այդ խնդիրը՝ իր տեղեկագրով՝ մատուցած է Բ. Դրան։

—Եաֆա-Երուսաղէմ երկաթուղւոյ գծին պատասխանատու Նալոն պէյ մենաշնորհ խնդրած է Ֆիլիսէէն (Սեւ ծով) Զաֆիրանպոլու, Դաստէմունի, Սամսոնա ու Թոքատ երկաթուղի մը շինելու։ Նոյնպէս Պուրսէն ու Զարշամպէն՝ Պոլսուի վրայէն՝ մինչեւ Իզմիտ երկրորդ գիծ մը։ Ինչպէս նաև Պոյապատէն Սինոպ և Հավսէն Սամսոն ալ երրորդ գիծ մը։ Մինչեւ Թոքատի մասը պատասխանիչ պիտի ըլլայ։ Իսկ միւսները՝ ըստ կամս։ Գծերու լայնութիւնը մէկ մեղր պիտի ըլլայ։ Երաշխաւորութեան գումար չպիտի պահանջէ և մենաշնորհի պայմանաժամը 99 տարի պիտի ըլլայ։

ԱՈՒՐԻՈՑ նահանգին անտառներուն պահպանի պաշտօնէից թուոյն վրայ հինգ պաշտօնեաներ պիտի աւելցուին։ Պետական Խորհրդոյ կողմէ առ այդ տրուած որոշումը մատուցուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՆԱԽՈՐԴ ԴՈՄԻՍԻԷՐ.—Թուրք լրագրաց այս օրուան թուոյն մէջ հրատարակուած է Պոլսոյ Ամբաստանիչ Ատենի հետեւեալ գիրը.

«Օսմ. Հանրային Պարտուց Նախորդ Դոմիսիէր, օսմ. հպատակ, միջահասակ, բաց ճակատով, ծուռ աչքերով, խարտեաշ մազերով ու պեխով, միջակ բեղանով, 40 տարեկան Տաղիատանցի Մուրատ անուն անձն, որ կայս. երկիրներու ներքին ապահովութիւնը խանգարած ըլլալուն համար ամբաստանուած է, փախստական կը գտնուի։ Այդ գործին համարձակած ըլլալն հաստատուած է և իր արարքը կը համապատասխանէ Պատժական Օրէնքաց 55 և 58րդ յօդուածներով տրամադրուած ոճրագործութիւններու։ Ուստի, ըստ տրամադրութեան Պատժական Դատավարութեան Օրէնքաց Դ. գլխի Բ. մասին, Պոլսոյ Եղեռնադատ ատենին առջեւ դատուելու համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած է և պէտք է զայն ձերբակալելով նոյն դատարանի բանտն յանձնել, ուր որ տեսնուի։ Ներկայ ձերբակալման հրամանագիրը պատրաստուած է Պոլսոյ Ամբաստանիչ Ատենին կողմէ՝ ի գիտութիւն դատական բոլոր պաշտօնէից։»

ԱՏԱԼԻԱՅի հրդեհէն այրած շէնքերը վերաշինելու համար տարուելիք աստղենի տուրքէ ազատ պիտի մնան մինչեւ յաջորդիկ տարուան յունուարի սկիզբը։ Գանեմի երկրաշարժը հոն պիտի զրկուի՝ փոքոցներու քարտէսները պատրաստելու համար։

ՄԻՐԱՆՍԱԿԱՆ գեսպանատան Լեվանիի պահպանուան տեղ ուրիշ մը պիտի գայ, որ է Էնէմոլ և որ ունի 46 մեղր երկայնութիւն, 70 նեազ, ութ թնդանօթ ու 450 տակառաչափ տարողութիւն։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ. — Թէկֆիք պէյ արտօնութիւն ուզած է Սէլանիկի մէջ Մի-Լիայտ անուն գիտական ու գրական շաբաթաթերթ մը հրատարակելու համար։

ՔՈՒԼԵՐԱ.—Տիարպէքիրէն կը գրեն թէ կարգանի մէջ տասն օրէ ի վեր քոլերայի դէպք ու մահ պատահած չըլլալով, քոլերանինի շրջան վերցուեր է։

ՀԱՑԻ գնոյն վրայ Սապահ հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ.

Ցատուկ յանձնաժողովը նկատելով որ հացը եթէ տեղական ալիւրէ պատրաստուի, հացագործի հացը երեսուն փարայի կը պատրաստուի և սիմիտճիներուն ալ քսան փարայի և թէ այդ կերպով տեղական ալիւրն ալ կապառի, որոշած է որ մայրաքաղաքիս մէջ հացն այդ եղանակաւ պատրաստուի։ Նոյնպէս մինչեւ որ երկուքուկէս փարանոց մանր դրամները չմնային, հացէն նոյն համեմատութեամբ մաս մը կտրուելով վաճառուի։

Պետական Խորհուրդն, որուն յանձնուած էին այդ որոշումները, ընդունելի գտած է զայնս։ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ալ ըստ այնմ գրած է Քաղաքապետութեան, որ ձեռնարկած է հարկ եղածին գործ դնելու։

ՓԱՐԻԶԻ մէջ գումարեալ յանձնաժողովի մը, որ պաշտօն ունի ոսկի և արծաթի դրամներու վրայ քննութիւններ կատարել, օսմ. կառավարութենէն ալ առ այդ տեղեկութիւն ուզած է։ Հանրային Պարտուց վարչական ժողովոյ Նախագահ Պ. ՊէՀէժ, որուն պաշտօն յանձնուած է ստանալ այդ տեղեկութիւնները, դիմաց է ձեռնհաս պաշտօնատան։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱ

տողութեան առած է նաև՝ ամբաստանիչ ատեանները ջնջելու մասին նախապէս որոշած որոշումն և առ այդ խորհրդա-կցութիւններ կը կատարէ։

—Դատական նախարարութեան դիրուած է որ Պատժական Օրինաց մէջ նշանակեալ սճիրներու հեղինակներուն դէմ յանուն հանրային իրաւանց դատ բացուելով, դատավարութեանց միջոցին կատարեալ և մանրակրկիտ քննութիւն կատարուի եւ հեղինակներն օրինական պատիժներուն ենթարկուին։ Նոյնպէս առ այդ կատարելի գործողութեանց կիրառումը եղանակին նկատմամբ ալ զեկոյցներ եղած են։ Խնդիրը յանձնուած է որոց որ անկ է՝ քննութեան համար։

ԳԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը քննութեան առած է Սէլանիկի Ալաթինի եղբարց ազերաստիրն, որով մեծաշնորհ բնդրած էին անանուն ընկերութիւն մը կազմել՝ նոյն քաղաքին մէջ իրենց ունեցած ալիւրի գործարանին գործառնութիւններն ընդարձակելու համար։

Ալաթինի եղբարց ներկայացուցիչ Գ. Ֆերնանտէզ, Պետական Խորհրդոյ կողմէ հրաւիրուելով, ընկերութեան կազմութեանը վրայ առաջարկութիւններ եղած են իրենց։ Պետական Խորհուրդը քննութիւնները աւարտելու վրայ է։

ԱՏԱՆԱԷՆ կը գրեն թէ յորդահոս անձրեւ կը տեղայ և Սէյհան գետը երբոյր անգամ ըլլալով նորէն յորդեր է, սակայն չատ չէ չարուներակը ու ցուրեր սկսեր են իջնալ։ Անձրեւներու պատճառաւ վայրի ուռ ածուլի գիները բարձրացեր են։

ՐՈՂԱՔՈՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ գրած է Թրամուէյի ընկերութեան որ, Թիւնէլի վակոններու լատտիներուն նման լապտերներ դնէ իր կառքերուն մէջ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ հիւանդանոցին երէցն՝ դեսպանատան առաջին թարգմանին հետ՝ առջի օրը այցելութիւն տուաւ Ցունաց Պատրիարքին և շնորհակալութիւն յայտնեց Ն. Սրբազնութենէն՝ անցեալ շաբթու նոյն հիւանդանոցն այցելելուն համար։

ՃԻՏՏԷի ռուսական հիւպատոս կարգուած է Սինոպի նախորդ հիւպատոս Գ. Սուխոթին։

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն թէ Բ. զօրաբանակին հրամանատարի փոխանորդ Մահմուտ Համտի փաշա յօդացաւէ կը տառապի։

ԻՐԱԿԱՊԻՏԱԿԱՆ Վարժարանի դասախօսութիւնը, Բամգանի առթիւ, պիտի դադրին միչեւ Մարտ 9ի շաբաթ օրը։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ չրջակայ լեռներու վրայ առատ ձիւն տեղացած է և սաստիկ ցուրտ կ'ընէ։

—Քաղաքին մէջ իպդիր անուն թուղթերէն հանդէս մը հրատարակելու համար արտօնութիւն խնդրուած է։

—Կառավարական պաշտօնեայ վախճանեալ Պետրոս էֆէնտիի 22 տարեկան որդին գիշեր ատեն սպաննուեր է։ Ոճիրանութիւնը խուզարկութեանց ձեռնարկած է ոճրագործները ձերբակալելու համար։

ԵՏԻՊՈՒԼԷի յունաց հիւանդանոցին մօտ երեք չէնքեր պիտի կառուցուին՝ ջրային հիւանդութեանց ենթակայ եղողներու դարմանմանը համար։

ԴԱՏԱՐԱՆՔ.—Վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղը երէկ դատեց Անասթասանուն մարդ մը որ սուտ տեղն երդում ըրած էր։ Անասթաս դատապարտուեցաւ յետ նշանակման վեց ամսուան բանտարկութեան։

—Պոլսոյ պատժական ատեանն, երէկ, ութ ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Բանայօթ անուն հեղինդի մը, որ ամբաստանուած էր թէ զանազան կեղծ անուններով օթէլներու և այլեւայլ տեղերու մէջ գողութիւններ ըրած է։

ՈՃԻՐՔ ԵՒ ԱՐԿԱԾՔ.— Առջի գիշերը, Մեծ-կղզւոյն մէջ. մէկ քանի շարագործներ յարձակեցան լոգ գիշերապահի մը վրայ և զլուխը վիրաւորեցին ու ձեռքերը կոտրեցին կապերի հարուածով։ Գիշերապահը մեռաւ։ Ոստիկանութիւնը մէկ քանի մարդեր ձերբակալեց իրենք կասկածելի։

—Ղալաթիոյ մաքսատան պահապաններէն Հաճի Լութֆի, առջի գիշերը, Պոլսոյ կողմը գինով վիճակի մէջ Զիվէր անուն մարդ մը վիրաւորեց՝ դաշոյնն անորալ կողը մխելով։

—Էյուպի կողմը ոգիւսարանի մը գործաւորներէն մին՝ Մշեցի Ալի՝ նախընթաց օր գլուխն վրայ սան մը կը տանէր, որուն մէջ եղած լուբիա կար։ Ճամբան սանը չրջելով մէջը գտնուած եռացած ջուրը Ալիի վրայ թափեցաւ և կուրծքն ու թեւէն ծանր կերպով վիրաւորուեցաւ։

—Երէկ Պոլսոյ Մահմուտ Փաշա թաղին կողմը, վաճառատան մը մէջ, Հաճի Նիքոլի անուն մարդ մը յանկարծամահ եղաւ արտի կաթուածէ։

ՇՐՋԱՐԵՐԱԿԱՆ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել թէ, երկար տարիներէ ի վեր Պոլիս Գամանտոս խան հաստատուած և Սողոմոն եղբ. Ց. Օզանեան անուան և առարպրութեան տակ թէ՛ Պոլիս և թէ Շապին Գարահիսար առեւտրական գործով զբաղող տունը կը ծանուցանէ արդոյ հասարակութեան թէ Սողոմոն աղա ընկերութեան հետ հաշիւը կարգադրելով բոլորովին դատուած և գոցէ քաշուած ըլլալուն, վերոյիշեալ առարպրութիւնը փոխուած և վերածուած է Սիմոն Ռ. Գ. Օզանեան առարպրութեան։

1896 յունուար մէկէ սկսեալ գործառնութիւնք նոր առարպրութեամբ ըլլալուն, նախորդ առարպրութեամբ որ և իցէ թէ՛ Սիմոն Ա. Գ. Օզանեան տան համար բացարձակապէս անընդունելի է. առ այս ուշադրութիւն ընել կը խնդրուի։

ՍԻՄՈՆ Ա. Գ. ՕԶԱՆԵԱՆ

ՁԱՆԱՁԱՆՔ

ՍՈՒՐՃԸ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ

Ալբոյի արգիւնքները.— Ախատոյզ նախկին սխալներ.—Ուրբին ազդեցութիւնը կանոնաւոր. —Ցաւալ բերած հիւանդութիւններ. — Արագ դարմանը։

Հիւանդանոցներու Բժշկապան Ընկերութեան առջեւ Տօքթոր Ժ. ալ Լա Թուրէդ և Տր. Կան յայտարարեր են թէ սուրճը մեծ չարիքներ կը պատճառէ. նուազագոյնը սա է թէ, կ'ըսեն, ալբոյի առաջ բերած գինովութեանը պէս՝ կը գինովցնէ։

Այժմ այս երեւոյթը Նորմանտիոյ (Ֆրանսա) մէջ, առանց որ և է անակնկալի, յառաջ եկած է, ուր ամենէն անմեղ սուրճի գաւաթին ցոլուիլը, կրկին ցոլուիլը և վերամղումը, զուտ ալբոյի սպառման մը կը փոխանցուի։ Սակայն իրենց սիրելի ըմպելիքին վրայ ալբոյ երբեք չխառնող սուրճ խմողներուն վրայ ուշադրութիւն դարձուցեր են։

Բժիշկները, մանաւանդ ջղային հիւանդութեամբ զբաղողները, նշմարեցին սուրճէն թունաւորուած բազմաթիւ դէպքեր։ Ամենէն աւելի զգածուողները կիներն են իրենց մնայուն ջղախտականութեան վերահասական վիճակին նկատմամբ և ասոնցմէ ի վիշի այլոց մասնաւորապէս լուացարար կիներն են ենթակայ։

Բարիզեան լուացարարուհիք սուրճի սիրահարներն են։ Իրենց գործատեղւոյն մէջ բացի թոշակէն պայման կը դնեն օրական այլոյն գաւաթ իրենց սիրական սուրճէն խմելու։ Հետեւանքը սա կ'ըլլայ որ այս կիներէն շատերը անանկ առողջական խանգարումներ կ'ունենան որ հիւանդանոց երթալու կը ստիպուին։

Սուրճին համբերնայ թունաւորման վերաբերեալ դէպքերու մասին՝ ներքին ախտաբանութեան էն վերջին հեղինակութիւնները բան մը չեն յայտներ։ Այսու հանդերձ պէտք է լուսաբանուիլ, որ ստեպ ախտացոյց ոլորմունքներ յառաջ բերած են։

Ցամրընթաց քաֆէականութիւնը հիւանդագիտութեանց մէջ, կը չփոթուի միջա ալբոյի վերագրուած տագնապներու հետ, մանաւորապէս այդ ոյժին՝ ոտամաքսին և ջղային դրութեան վրայ ըրած ազդեցութեամբը։

Պատճառը այն է որ երկու թունաւորումներն ալ անանկ արդիւնքներ առաջ կը բերեն որոնք եղականապէս իրարու կը նմանին։

Ի՞նչ կախ խառնաւորում.—Դժուարին է ճշդօրէն հաստատել թէ ո՞րքան քանակութեամբ խմելու է որ թունաւորում յառաջ բերէ, որքան որ սուրճին ինչպէս նաեւ ալբոյին նկատմամբ ակներեւ ընդունակութիւններ ունենայ մարդ։ Բարիզի սուրճը էն վտանգաւորն է։ Նոսի մէջ (Հիւս. Ֆրանսա) շատ կը խմեն, բայց խնայողութեան համար հետը պարկաւոր տունկեր կը խառնեն, ինչ որ համը և վտանգն ալ միանգամայն կը մեղմացնէ։

Ջղային անխուսափելի ներգործանիւթ.— Եթէ սուրճը անչափաւոր կերպիւ գործածուի, իր ազդեցութիւնը ցոյց կուտայ ամբողջ մարմնական յօրինուածքի վրայ, բայց մասնաւորապէս կ'ազդէ մարսողական գործարաններուն և ջղային դրութեան վրայ։

Քաֆէական դժուարահալութիւնը չատ կը նմանի ալբոլական սառամոքսատապին. այսինքն՝ առաւօտուն մաղասի յորգում, գուցէ քիչ մը նուազ այժով, մակերեւոյթական խռոչներուն մէջ ցաւեր, սիրտի ակներեւ պակասութիւն։ Խորին անարգանք հաստատուն նիւթերու, հիւանդը վերջապէս կոկսի սուրճով հագուստ ուրիշ ամէն սնունդէ աւելի։

Այս կերպով թոյնին ծծումը օր օրի կ'աւելնայ որուն հետեւանքն է թունաւորման չատնալը։ Երբեմն սիրտ խառնուած, փսխում, ցաւալի զգայումներ և հիւանդք, չափազանց նիհարցած, cachexie caféique-ով (սրամտութենէ առաջ եկած մարմնոյ աւերուն վիճակ) կը վարակուին։ Դէմքը դալուկ կ'ըլլայ, սպիտակ դեղնագոյն կամ մանաւանդ գորշագոյն, հոդագոյն։ Երեսին գիծերը կը պրկուին, դէմքը ատէպ կը խռոչնայայ, վերջապէս կը ծիւրի։ Երբեմն ալ դէմքը կ'ուռենայ, երբ թունաւորումն աւելի արմատացայ։ Մարմինը նշանակելի կերպիւ կը նիհարնայ, դրեթէ կմախային կ'ըլլայ. և կրնայ բսուիլ թէ երբ դէր ալբոլամոլներ կը տեսնենք, առողջ դէմքով, սրամտներուն ընդհակառակն նիհար են։

Սուրճի չափազանց գործածութիւնը, ուժաթափութեան և թմբրութեան վիճակի մէջ կը ձգէ։ Երակի զարկերը կը տկարանան և մանաւանդ երակներու յամրութիւն մը կը նշմարուի։ Հիւանդի մը երակին զարկը, 70—72էն, վայրկենի մը մէջ, 60 մինչեւ 50 ինկած է։

Սուրճին ծայրայեղ գործածմամբ՝ քունը խոյս կուտայ և եթէ մարդ քնանայ իսկ, տագնապի երազներով, բանդագուշանքներով կ'արթննայ, մարմնոյ անդամներուն ակներեւ սարսուռով մը, գնդեբային գելումներով զգայութեան ակներեւ կորուստ կ'ունենայ։ Ախատեցան գիտնալ թէ Caféisme Chronique-ը կարող չէր քաֆէական անդամալուծութիւն առաջ բերել. այս խնդիրը տակաւին լուսաբանուած չէ։

Գուցէ այս անդամալուծութիւնները հշդուին։ Բայց ինչ որ չպիտի կրնան հաստատել, սա է թէ Սուրճը մեզի համար ալբոլէն նուազ ծանր վտանգներ ապառնացող երեւոյթ է։ Քանի որ մարդս այդքան ուժով թունաւոր երեւոյթներու ենթակայ է որով կ'ստիպուի իր աչքառանցները թողլով՝ հիւանդանոց մտնել օրինակի համար, թոյնին բարձումն ալ բարեւաւութիւն մը յառաջ կը բերէ, անշուշտ ալ աւելի արագ քան ալբոլական թունաւորման ապաքինութեան մէջ։ Սի գուցէ կը բաղատրէ անդամալուծութեան բացակայութիւնը որուն վրայ գաղափար մը գոյացուած չէ տակաւին։

Մենք որ Գ. ալ Լա Թուրէդի ուսումնասիրած այս նիւթը, կրնանք Վոլթէռի մէկ պարբերութեան մէջ ևս փնտռել, այս վերջինը կը խոստովանէր թէ սուրճը էր սիրելի ըմպելին էր։

Թէպէտ ալ այս յատկութիւններով կ'բակրթին ամբաստանել. կարող է եղեր սուրճին չափ դէշ ներգործութիւններ ունենայ, Ընդհանրապէս։

Սակայն թէյը և սուրճը պիտի դիմադրեն։ Վնասակար են արդարեւ, բայց որքան ախորժելի և շնորհալի։

ԼԵՒՈՆ ԹԻՒՑՍԻՆՃԵԱՆ

Վակարան

ԴԱՂԱԹԻԱ, Շուկ. 24/5 Փետր. 1896

Անուանումն. եւ վիճակաւ	թուականներ	Անուանումն Բրժեռնութեան		Ընդացիկ Գիներ
100	1881	Ֆնս. Սէրիա A	1%	57 20
100		» » B		84 —
100		» » C		81 30
100		» » D զոցուած		88 30
400		» » D բացուած		88 34
100		» » D միջօրէ		88 33
100	1870	Բում. եկմ. զոցուած		108 50
Փբ. 500		բացուած		109
Անվ. Վճր.		միջօրէ		109 50
20 10	1890	Օսմանիէ 4%		— —
22 11	1869	Բրէտտ էէն. 6%		7 84
10 5	1872	Սես. 3% տր Ե. է Վ.		3 89
140 140	1873	Լաբրիսմի		45 —
500 300	1889	Ալեքսոլուի (բժ. 5%		605 —
500 500		եզկամուղիր (Գբ. 5%		315 —
20 8	1882	Թրամուէյ (բժ. 5%		9 20
500 500		(Գբ. 5%		499 —
500 200	1883	Ֆամ. Ռէվժի		17 10
1.40 1.40	1892	Ֆամ. Մարկարիթ 5%		1 65
11 5½	1893	Ֆամ. Ազամեզ. Ընկ.		5 45
500 500	1882	Զրի Ընկ. Տէրբոս		390 —

ՍՊԻԼԱՆՏ (Բրիմ) ԻՌ ՎՐԱՅ	Ռ. Ռ.	Դրշ.
8 օրուան համար 1000 Դոստի	5	—
1 ամսուան համար	8	—
1 օրուան համար	1	50
Ռոզոզ	—	25
Կանիսկ (Հէվալսկ)	1	32½

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՒՆԴԱԳԻՐՈՒ			
Լոնտոն 3 ամիս	Դրշ.	110	5/8
Փարիզ	Ֆր.	23	85
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	50	87½
Գերլին չէկ	Մարք.	18	45

ՍՊԻԼԱՆՏ ԵՒԿԱՊՈՒՂԻի ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 ֆրանկ	Ֆր.	3 50
1 ամսուան համար	»	3 50
ԸՆԹԱՑՔ ԻՏԱԼԻԱՅԻ		
Անգլ. սովր. Ռ. Ռ. 100 դրշ.էն		119 03
20 Ֆրանկնոց		37 25
20 Մարքնոց Գերմանական սովր		197 20
Քրոնիկ		51 10
Բանկ Ղրիզանդամ		6 53
Մէլիտիկ		108 27
Մանք արծաթ		103 —
Մէլանիք		98 20
Տոքտ Ղալաթիոյ Ցակարանք		6 —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՒԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 4 փետր.			
Ռենտոլիսմ Ֆսմ.	Բ Գնիսկ. Ֆր.	—	—
» »	C » »	24	45
	D (Բացուած »	—	—
	D (Դոցուած »	21	77
Բուլգարի Երկաթուղի	»	111	87
Ռիոսիդիզ	»	450	25
Թագաւորի Գաղտնաղրդ	»	482	50
Ռոմանիկիզ	»	432	50
Թէլիրի Բանքնոտ	»	396	87
Գանք Օթոման (մնացեալ)	»	574	12
Ռեմի Տրանսպորտ 3%	»	102	70
» » 4½%	»	106	60
» Իտալիան	»	84	95
Ռիոլտի Լիոնէ	»	786	25
Ռիոլտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Ռոնդուան տէպտոնդ	»	—	—
Մաուրի Բանքնոտ	»	—	—
Եգիպտական Միացեալ	»	594	50
Զէր Լոնտոնի վրայ	»	25	220
ԼԻՈՆՆԻ 4 փետր.			
Բուլգարի Երկաթուղի Ֆիորին		56	—
Ֆամ. Ռէվժի	»	186	—
Փորթանկ. Լոնտոնի վրայ 5 տեսս		121	25
» Փարիզի »		—	—
ԼԻՈՆՆԻՆ 4 փետր.			
Ռոնտոլիսմ Ֆսմանեան	A Ռ. Ռ.	59	—
» »	B »	34	—
» »	C »	21	75
	(Բացուած »	—	—
	D (Դոցուած »	21	77
Ֆամ. Փոխ. 1891ի 4%	Երշիսրական.	—	—
» » 1894 3½%	Եգպ. Հրկ.ով	—	—
Գանք Օթոման (մնացեալ)	»	12	—
Այցանք Երկաթուղի	»	12	75
Միացեալ Եգիպտական	»	103	75
Առանձնաշնորհեալ	»	—	—
Անգլ. Բանքնոտիտ	»	106	18
Գուլեպ. Փոխառ.	»	—	—
» » Նոր 6%	»	83	75
Բանք Հէլլենական 5% 1881	»	29	75
» » 5% 1884	»	29	75
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	370
ԹԱՒՐԻԶ 4 փետր.			
Ֆամ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք		—	—
Բուլգարի Երկաթուղի	»	111	50
Անատոլի Երկաթ. 1/4 Գրոշ.	»	—	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	410
» Փարիզի » 3 ամիս		—	—
Մանկանանց Բանքնոտ		—	—

Ա Զ Դ

Կը ծանուցանեմ արդոյ հայ հասարակութեան թէ իմովս անն նպաստելու համար ազգային դաստիարակութեան, այսուհետեւ գլխաւորաբար յատուկ մէջ մասնաւոր դասեր ալ պիտի տանիմ Զատիկ Ազգագիտութեան՝ իր խառն եւ զուտ (mixte et pure) բոլոր ճիւղերով՝ մինչեւ համալսարանի բարձրագոյն աստիճան։ Ինչպէս նաեւ պատմութիւն, Աշխարհագրութիւն, Իրագիտութիւն, բնական գիտութիւններ, հին եւ նոր հայերէն, Ֆրանսերէն եւ Թուրքերէն տարրական կամ երկրորդական վարժարանաց համապատասխան աստիճան։

Այս առթիւ դիտել կուտամ թէ մեր իգական սեռը՝ որ ներկայացուցիչներ ունի զրականութեան, բժշկութեան եւ նոյն իսկ իրաւագիտութեան մէջ, հետեւող մը չէ ունեցած մաթեմատիկական ուսմանց բարձրագոյն ճիւղերուն, անշուշտ շատ ուրախ պիտի ըլլամ եթէ հազարաւոր աշակերտուհիներուս մէջ Սուտ նաեւ բարձրագոյն մաթեմատիք գիտցողներ։

Ուսանիլ փափաքողը կրնան դիմել Դարբէյի Աբամեան վարժարանը, Ղալաթիա՝ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին, Միաց. Ընկ. գրասենեակը եւ կամ Պոլիս Գամէն զարու Թօրասանեան եղբարց վաճառատունը։ 434 14—30

ՍԻՐՈՒԱՆԴ Կ. ԴԱՐԹԱԼՍԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏԱՄԻԱՆ ընդդէմ ծխախոտի գործածութեան ի նպաստ ցուցուած քսան եւ հինգ փաստերու Տօքթ Բէլլորի, կը ծախուի ի գին 40 փարայի։ Կեդրոնատեղին է Գ. Գալենց գրատուն։ 1—3

ԵՐՈՐԴ ՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՆԿԱՆՑ, Ռ. Դաւթեանի ընթերցարան ի պէտս Գ. դասարանաց, Դ. տիպ, 1896, էջ 208, ծոխած նոր եւ անտիպ ուսանելիներով. Գին 6 դրշ։ Կեդրոնատեղի, Թիւ 16 Գաղաթ՝ը իսան։ 1—3

ՆՇԵԼԱՐԱՆ ՀԱՑ ԼԻԶՈՒԻ, (Ռ. տիպ) առաջին տարւոյ համար ընթերցարան, բոլորովին նոր սնով, մտամարգական եւ իրագիտական վարժութիւններով։ Գին 2 դրշ։ Կեդրոնատեղի նոյն, կը գտնուի նաեւ ամեն զրավաճառի քով։ 1—3

ՏՈՔԹՈՐ ԶՕՔԱԼԱՍ

Մասնագէտ բժիշկ երկու սեռէ ծննդական հիւանդութեանց եւ վիրաբոյժ

Եւրոպայի մէջ ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց ենթարկուողները նշդակի մասնագէտներու կը գիմեն առանց ի նկատի առնելու մը շաբաթներու անիրանալի խոստումները։ Բերա, Թարլա Պաշի, Հալէպլի փողոց, Թիւ 25 տունը հաստատուած ՏՈՔԹՈՐ ԶՕՔԱԼԱՍ որ Եւրոպայի մէջ մասնաւորաբար ուսումնասիրելով ծննդական գործարաններու հիւանդութիւնները, մեծ յաջողութիւն ըրած է այս ճիւղին մէջ, կը յայտարարէ որ ջերմիզգութիւնը ութը օրուան մէջ կատարելապէս կը բժշկէ առանց պահեցողութեան եւ առանց հիւանդին ցաւ զգացնել տալու։ Նոյնպէս նորանոր մէջնտներով կը բժշկէ ամենահին զաղլիական ախտերը, անկարգութիւնը, սերմնահոսութիւնը, եւ երկու սեռին ամլութիւնները եւ ուրիշ ծննդական հիւանդութիւնները։ Ամեն օր կը գտնուի իր վերոյիշեալ բնակարանը։ 2—15

ՀԱՅ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑ

Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

39 Գալատա փողոց, Ցամբ Պանքայնի դիմ. 39 Ընտիր ապրանք, ուրիշ կէտ չ,ունար գիներ Վճարմանց դիւրութիւն

անմոռանալութիւնք առանց ծախքի կը ղրկուին մինչեւ տուն։ 333

ԹԷՅ, ԹԷՅ, ԹԷՅ

ԱՐԵՒՄԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ Կ. ԵՄԻՐՈՒԵԱՆ

Ց. ԽԱՉԳՈՒԼԵԱՆ

Պէյ Խան թ. 19 ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ Օսմանեան գլխաւոր քաղաքաց մէջ

ՋԻՆԻ, ՋԱՎԱՅԻ, ՍԷՅԼԱՆԻ, ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԹԷՅԵՐ

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ վաճառում

Տեսակի, չափի եւ գինի մասին կատարեալ ուղղամտութիւն

Զգուշանալ մերմարքային կեղծերէն

THE LANCASHIRE INSURANCE COMPANY

ՀԻՄՆՈՒԱԾ Է 1852 ԻՆ

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ ԾԱՆԳԼԻԱ

Lancashire Insurance Building, Exchange Street Manchester

Դրամագլուխ 3,000,000 անգլ. սովր

Պահեստի դումար 1,372,875 »

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւնք, ամեն տեսակ քարուկիր ու փայտաշէն կալուածներու վրայ, կահերու և ապրանքներու վրայ և այլն, յոյժ նպաստաւոր պայմաններով ու սակերով։

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Այս ընկերութիւնը յոյժ բարձր աստիճանով կը ներկայացնէ բոլոր այն առաւելութիւնները զորս կրնան փ ; փագիլ կեանքերնին ապահովագրել ուզողները, ամբողջ կամ խառն՝ որոշ պայմանաժամով։

Ամեն տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներուն, (Bond Sellar & Cie.) Պոստ Սելլէր և Ընկ. Բիւշիւք Թիւնէլ խան, Գալաթիա։ 427

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿ.

Տոքտ շոգեն ուրը, նաւապետ Մաքքրմ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասաւ։

ՍԴՈՒԴԻ ՄՕՌԻՒ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլարդ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայք Մգոգ եւ Պուռն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձերս ընել, այլ համամայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը այտարարեմ որ մեր Մօրքի ձկան իւղն իր ամբողջ մաքրութեան մէջ դիրքաւորիչով եւ մարսուելի, կը համապատասխանէ, այն յատկութեանց զորս ատաչուծ՝ սի տուիչիւն ի վարուց անտ ունկած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ Տ. Ս. Ս. ՄԱԼՎՈՅԵԱՆ ՓՈՇ Բժշկ Վեհ. Սուլթանին

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Ս. ԾԾ. ՋԻՆ ՆՈՒՐԳԻՒ Վ. ԿԱՌՈՒՑԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՅՍՊԱՆ ՊՈՒՍԱԿ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենատարի ցաւած անդամները, մէկ ամսուան վայրկենապէս կը լիցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, տարբ, ճարակաւոր, եւ զմանգիրն արհեստական անդամներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, զէմի ձեւաւորութիւն (բան տարիքի), ծամոտութիւն, եւ ազգաս արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Վիկտորիա» կոչուած ոտքերի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Թմրեցուցիչ գեղերու, եւ նորահնար ատամներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնանաւորութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ձիշտ Զպուրճեանց դէմն)։

Գասարդիւղի յամայարդը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 նոր բացուած Խրիսօվելի փողոց ամէն օր։

Ք. Գ. Հաւատարելու համար Եւրոպայի եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ստամնարուժներու՝ ժամանները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաև մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղիներն։ 410

ԿԱՐԵՒՈՐ ՍԱԶ

Նոպեր, Հարմանտաս կը ծանուցանէ թէ ջերմամիզութիւնը չորս-հինգ օրուան մէջ եւ առանց ցաւ զգացնել տալու իր գարմանել նոր դրութեամբ մը։ Կասկածողներ կրնան վարձքը վճարել՝ բոլորովին ազատելէն յետոյ։ Իրեն գիմողները կը դարմանէ Ղալաթիա, Սամանդրաքար, Գարագուշ Ծէէլին դէմ 97 Թիւ լամպաքի խանութին վրայի սենեակը՝ ամեն օր ժամ 4 էն 10 ը Թ։ 26—30

ՇԱՆԹԱՐԳԵԼ

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ

եւ ուրիշ ամեն տեսակ էլեկտրական գործիք

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ԱԺԱՆ

Ընտիր ապրանք, խնամեալ աշխատութիւն

1890ին ՀԻՄՆՈՒԱԾ ՏՈՒՆ

Ս. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՅԱՆՁՆԱՌՈՒ—ԵԼԵՔՏՐԱԳԷՏՔ ՀԱՅԱՅԱՑԻԳԼՔ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

44 եւ 49, Զիվէլ Պէյ խան, 44 եւ 49 Քիւրէֆիլիէ — Կալաթա

ԵԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷՐԻՆ

Մինչեկգարիպ էլ հուլուլ օրան չէհրը Բամազանը դուիքրան նիչանտա իքիթարիէ օլարագ ձիւնուտք ձէնտաբ միւլիւքանէյէ վիրիվէք իւզրէ երգաք անպարքնա մուգթազի օլուպ մէվզրի միւնագասայա վագ օլուրան 10,000 գըրէէտէն 14,000 գըրէյէ գատար թազէ Միտիլլի սալամուրա բէնիբրինին պէհէր գըրէէտի սիմ Մէճիտիյէ 19 դրշ։ հիսապը իւլ 4½ վէ հինէ անպարբ մէգքիւր իչուն մուգթազի 80,000տէն 100,000 գրէէ գատար Թրէնթէլ թօրպա չէքէրիին պէհէր գըրէէտի 2 դրշ։տա թալիպլերի էօհտէսինտէ օլուպ մէգքիւր չէքերլէ բէնիրին իչպու չէհրը քեանանը ոանիրին 24իւնճիւ չարշանպիհ կիւնիւ գարարը գաթիրերի վիրիյէճէկինտէն պունրաբը թէնգիլը ֆիյաթ իւլ իթայա վէ խօչպլըգ օլարագ սէպպէ գօվիսիսնունա պրնանճագ չէ իրտէկսիզ իւգիւ միւն տաբի միւնագասայա իքրա օլունանճաղընտան պունու վիրմէկէ թալիպ օլանլարը մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։ Նօ. 21 1—3

Իւչինճի Օրտուի հիւմայուն իչուն լիւգիւմը օլուպ միւպայա օլունմագ իւզրէ մահալլինճէ մէվզրի միւնագասայա գօնուլմշ օլան 10,000 ատէտ խալիս եիւնտէն մամուլ քիլիմին պէհէր ատէտի 25 դրշ.ա օլարագ մահալլը Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 3 կիւն խիթամանա գատար միւնագասայա իքրա օլունճաղընտան իչ ատանա Թալիպ օլանլարը մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։ Նօ. 22 1—3

Եէնիճի Օրտուի հիւմայունէն 812 սէք նէսի իտարէսի իչուն քեաֆիֆէի մէսարիֆի միւթէահիտինէ այտտ օլմագ վէ Հոռէտտա անպարբնա Թէսլիմ օլունմագ վէ Հէնտէ-Ապօֆիլ վէ Ապօեավրէ ֆապրիգաներինին պիրինճի նումէրօլարընտան նրսֆիյէթ իւզրէ օլմագ չարթարը իւլ չէհրի 100,000տէն 216,000 քիլօյա գատար ալընճագ օլան տարիֆին 45, վէ չէհրիյէ 75,000 քիլօտան 90,000 քիլօ ալընմագ իւզրէ նէքէ թասարիր օլունան Հինտ քիլիրինճիին 41 փարատա մահալլի Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ կէլէճէք չէհրը չուպաթը 1ինճի կիւնիւ գարարը վիրիյէճէկինտէն պուրաձա իթասընա Թալիպ օլանլարը մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։ Նօ. 15 2—3

Պէյազ մուգավա բաչէթ 150, սիյահ իսբինաթօ պէգի մէթրօ 1500, պ

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքոան 37
Ապահովագրութեան ճիւղերը ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՄԿԱՆՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	4,000,000 ռուպլի
Երաշխաւորութեան գումար	63,000,000 Ֆրը.
1894ի հասոյթը	24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը հրդեհապահովագրողներուն վճարած է մօտ	90,000,000 »

Ընդ հ. Գործակալ Թուքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Պոլիս Ճելալ Զատէ Խան, թիւ 22, 23

Ֆոնիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՋ

Մանաճիւղ Գալաթիա, Զէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Հ. ՌԻԲՔԻՆ, Եի Օդ. 2.

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՒԱՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգ. Լիրայի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի փոխարէն հանրութեան համար։

326

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և մրցորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Ցեւ ծովու եզերաց
Գալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ,
ԸՆԴԵՐՈՒԹԵԱՆ Կ'ԳՐՈՒՑԱՏԵՂԻՆ, Կ. ՊՈԼԻՍ.

ՁԵՖԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
20 ՍԷՖԷՐ 1310
ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՐԱՅԻ ՎՆԱՍՈՒՑ
ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱԼԱՔՔԷՕՑ, ՂԱԼԱԹԻԱ 28

ՄՕՐԻՒՕԼ

ՇԱԲԱԹՕՒ, դեղագործ Ի ՓԱՐԻԶ
MORRHUOL DE CHAPOTEAUT

ՄՕՐԻՒՕԼԸ կը պարունակէ բոլոր ապդեցիկ տարրերը Մօրիւ ձկան իւղին, բացի հարպոտ մասէն. աւելի արագ կ'ազդէ։ Հիւանդանոցներու մէջ կատարուած փորձերը կ'ապացուցանեն թէ ՄՕՐԻՒՕԼԸ շատ ազդեցիկ է նոր սկսող ցնցղատապերու, հարբուխներու, իջուածքներու, կուրծքի հիւանդութեանց մէջ։ Առաջին օրերէն գիշերային քրտինք կը դադրին, ախորժակը կը բացուի, գոյնը կը կենդանանայ, հիւանդները յոյժ կ'առնեն, հագը կը նուազի, մարմնոյն ծանրութիւնը կաւելնայ։ ՄՕՐԻՒՕԼԸ չուտով կը վերակազմէ տկար տղաքները։
ՓԱՐԻԶ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանները

Ս. ՄԱՔՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

ՊՕԼԻՍ ԿԱՆԳՆԵՑԱԾ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ
ՆԻ
ԳԼՈՒԽԵԱ ԹԷ ՈՒՌԻԻ ՊԵԼՍԱՆ

Նոսանակին համեմատ, մեծ քանակութեամբ եւ վերջին նորութեամբ հագուստներ գիրուած են արանց եւ տղայոց համար։

ԱՆԳԼ. ԱՆԹԱՓԱՆՑԻՆ ՎԵՐԱՐԿՈՒՆԵՐ
Զինուորական սպաներու եւ ոչ-զինուորականներու համար անգլիական անթափանցիկ վերարկուներ։
Ֆրանսացի սպայից յատուկ «ժաքէթ» անթափանցիկ վերարկուներ։

ՈՐՈԾ ԳԻՒՆ

ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիոյ և Պոլսոյ ՀԱՅԵՐԷ-կոնսուլարական Բանող

Անդորյոյ չոգենաւը Պաթում պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն և Տրապիզոն փետրվ. 5ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ո-ղղուէլ և որոշ ուղեւորութիւն։
Նաւագէնի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՐՈՒԹԻ ԲԼՊՈՒԼ
33 Մուհլանէ փողոց թ 10

ՄԱՍ

ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնեալ Պարոյր Մանդիանի
և Սէ- Մարկ Զէլ- Բանա

Անուանք	Գնոյն	Անուանք	Գնոյն
Բամբէա	3000	Թիրոյ	2500
Անպիս	3000	Սերեմբա	2100
Թվսպը	3000	Սասրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Սամանի	3000	Կասրին	1500
Մարիսթիս	2500	Կիւէն	1500

Մարիսթիս չոգենաւը, նաւապետ Պերբաուն, ամսոյս դեպ ի 25ին Լիվերբուլէն ասա կ'ապասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ուրթոլ խան
ՃԱՆՑՈՒՄ ՄՍՍ և ԸՆԿ.
330 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվերբուլ

ԿՈՍՏԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՍՏԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԳԵՀՈՆՆԵՐՈՒ
ՊԱՆԱՃԻՒՂ ԴԱՍՈՒՄԻ, ՈՒՌԹՈՒ ԽԱՆ, ԹԻՒ 7, ՍՊԱՍՊՈՒԼ

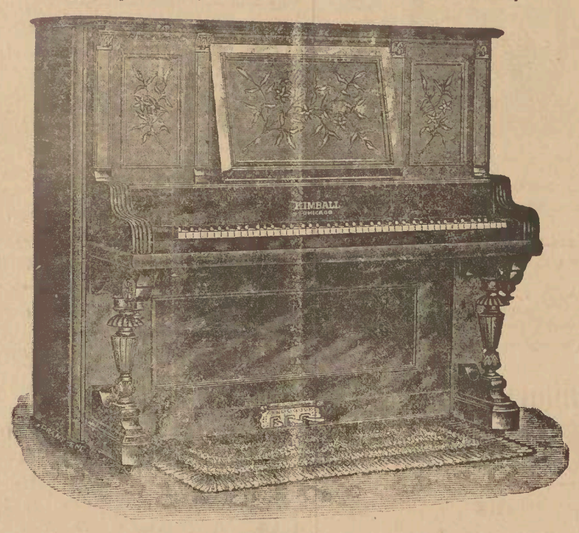

W. W. KIMBALL & Co
ՇԻԿԱԳՈՅԻ ՀԱԶԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԳՈՒԼՈ/ՊԻԱՆԱՆ «ՖԻՆԶԷՐԱՆԶԱՆ ՅՈՒՇԱՀԱՆԳԻՍԻՆ»
ԱՄԵՆԱԲԱՐԶՐ ՎԱՐԶԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՑԱԾ

ՁԱՅՆ.— ՔԱՂՑՐ ԵՒ ՆԵՐԴԱՇՆԱԿ
ՇԻՆՈՒԱԾՔԸ.—ՁՈՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՒՈՐ

Ամերիկեան ապրանց գերազանցութիւնն աշխարհաճանաչ է արդէն։ միայն Քէ գիներուն համամատաբար բարձրութեան պատճառաւ դիւրամատչի չեն համարուած այս երկրին մէջ։ Կոստիկեան եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ մանուտոր համաձայնութեան մ'ենկաը են այս գործարանին հետ, Պոլսոյ, Եգիպտոսի, Պուլկարիոյ եւ բոլոր Արեւելքի մէջ այս ընտիր գործիները ծանօթացնելու համար, որով կարող են նոյն իսկ յանձիկա ծանուած գներէն շատ աւելի աժան վաճառել զանոնք։

Արգոյ յանձնորդը, փոխանակ Բերայի մեծածախս խանութները դիմելու, երբ մը վաճառատունն այցելել հաճին, փորձով պիտի տեսնեն թէ հասարակ դաշնակի մը գնէն քիչ մը աւելի վճարելով, պիտի կարենան ունենալ այս պատուական դաշնակներէն եւ երգեհոններէն։

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԾԱՂԼՈՒՈՂ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ
ՌՈՂՈՐԴԷՆ ԶՄԵՐԿԵԱՆ ԳԻՒՏ

Բոցաւած վիճակի մէջ հայելաւոր սրանցելի դարանի մը ձեւն ունենալով, բացուած ատեն իր ամեն պէտքերովը կատարեալ եւ հանգստաւէտ անկոգնի մը կը ներկայացնէ։

EMULSION SCOTT

(ԱԳՈՒՊԻ ՕՃԱԲԲԿ)
ՄՈՐԻՒ ՁԿԵՆ ՅՈՒՅՏ ԻՒՂ.
Իրենցմէջ ոչ շաղ և ոչ ոսկի
Գործարանաբար Սկոտիոյ և Գլասկոյի
ի Նիւ-Եորք։

Կարիք չունի ախորժահամ է
Մորթ. ձկան համ իւղի բոլոր յատկութիւններէն զուրկ
Գրեթէ ոչինչ յատկութիւններէն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոշտիրը
Կը բուժէ հազը, ցրտաւռոյթիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուղածութիւնը

Դեղագիտներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոքրիկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի ամենայն դեղագործաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԻՄԻԵՐ ԵՒ ՀԱՒԻԲԵԼ

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	10,028,000
Տարեկան հասոյթ	23,250,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն վթերանոցներ և բնակարաններ կ'տան մէջ գտնուած վճառքներ և ապրանքներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Մանրամասն նեղրկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱԼԻԼԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Գալաթա, Գալիչ—Գալաթա, Ղանեի ատիս խան. 12, 13, 14

Վաճառանիշ

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՆԵՐԿԵՐՈՒ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՎԻՄԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ ԹԻՒՆ «ՕՍՊԻՏԱԼ» ՎԱՌԵՆԻՔԻՆ
ԵՒ ԱՄԵՆԱՍԵՌ ՄՈՒՐԻ

ԽՄԻՐԱԿ ՊԱՏԱՏՈՎ
SCHIF , SRPEK & COMP.
VIENNE, I. LOTHRINGERSTRASSE, 3
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ R. et F. Heer Կ. ՊՈԼԻՍ

ԵՐԿԱԹԽԱՌՆ ՔԻՆՔԻՆԱՅԻ

ԳԻՆԻ ԵՒ ՕՇԱՐԱԿ
ԿՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿ. ԴԵՂԱՏԵՐՏԳ Ի ՓԱՐԻԶ
QUINQUINA FERRUGINEUX

Այս երկու դեղերուն փերանոտրոպիկ և զօրացուցիչ յատկութիւնները յանձնարարելի են անարիւնութեան, դաշտանի անկանոնութեանց, ստամոքսի գելումներու, աւշականութեան և արեան տկարութեան դէմ։ Կոմպօ և Ընկ. Երկաթխառն Քինքինայի Գինին և ՕՇԱՐԱԿԸ չուտով կը բազմացնէ տկար տղաքը, տժգոյն և անարեան աղջիկները։ Օշարակը փոքր տղաքներու համար կը գործածուի. քինքինայի կեսնուվը կը պարտաստուի որ կը ծառայէ հնչակաւոր Բիլդիէ քինինի պատրաստութեանը։

Փարիզ, 8, Վիվիէն փողոց
և ամեն դեղարաններ։ Ա.

ՍԻՏՆԷՅ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵԻՒՔՍԷՔ ԳԱԼՏԸՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Առանց զենիթերը Անգլիոյ Շէֆիլտ քաղաքին Ճօճեն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ մեծաւորապէս մեծաւորապէս մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զենիթերու կեղծը կը տիպեն եւ անգլիական տաւերը չնանչցողներ զայնս կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զենիթերուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօճեն Նօվիլ եւ որդւոյ գործարանին առաւելութիւնքն այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծերէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն դնել զենիթերու, ածիլիներու, կտրացներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տաւերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

Միտքէ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլլէր գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամեն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փոխարէններու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որ կը հաստատեն Միլլէրի դրամարկղներու ճշգրտութիւնը։

Սիրոնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ տեսակէտ դգալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առաջնակարգ դգալներ, պատառաքաղներ եւ այլն։ Այնպէս գաղտագիր փոկեր ու մուրներ, սեղանի յատուկ լամպարներ, տրանների մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային գինուորականաց յատուկ կոնակներ, հարիայի մեներներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին ճշգրտաւոր կերպով եւ տաս։

Թ.

ՆՈՐ ՈՒՂԵՑՈՑՑ

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի եռաբեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (եռաուղղարձին հանդիպելով ի Հալբ)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիէ եկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, սկսեալ սեպտ. 21էն, դէպի Փիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբաթն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպ ի Բալամատա, (փոփոխակի Բաթաբօլօ) Շիրա, Սէլանիկ, Տէսէ-Ալան, փոփոխակի Բալամա, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկն ամ դէպի Մարսիլիա, Հալբ, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առտուան ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէսէ-Ալանէն (փոփոխակի Բալամա), Հոկտ. 11էն սկսեալ եւ միւս շաբաթն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Փիրէոնէն, հոկտ. 18էն սկսեալ։

Բաց ասայ, ամեն տասնրհինգ օրը, ուրբաթ իրկնուան ժամ 4ին, հոկտ. 1էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Փիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻՆ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, հինգշաբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ամեն տասնրհինգ օրը։ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ շոգենաւ փոխադրութեան) Վանի, Սամոս, Փոփոխակի Հոդոս, Փէրուա, Լարնաքա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Լաթաքիա, Թրիպոլի, նորէն Փէրուա, Այնքասնտրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխադրութեամբ, Փէրուա դէպ ի Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ԾՏԵՍԱ-ՆՈՂՈՐԾԱՒՈՐԻ ԳԻՆ

Ուղղակի երեւեկ կիսամեայ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, Ծոկա. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻՆ

Ուղղակի երեւեկ տասնրհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակի Սերով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին դէպ Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Մ. 22/3 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 9ին եւ միջօրէի։
Գ. 23/4 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դ. 24/5 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դ. 24/5 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Հ. 25/6 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ու. 26/7 Ադեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԳ.— Յունի 23/4, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գուեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Քրիթոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գնացող շոգենաւին 263

Արտօնատէր Ս. ՏՄԱՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻՑ